

LA PUBLICITAT

REDACCIO I OFICINES.
PASSEIG DE GRACIA, 34, BAIXOS. — TELEF. 1431-A.

BARCELONA, dijous, 11 de gener de 1923

TALLERS D'IMPRESSA
CARRER DE BARBARA, 11 i 13. — TELEF. 1916

EDITORIAL

EL FONS D'UN DISCURS

Entre mig dels passatges polemístics i de les disquisicions polítiques i històriques, hi ha en el recent discurs d'En Cambó algunes afirmacions escampades que constitueixen el fons del pensament regionalista a l'hora present. A través de l'espessa selva oratòria, s'albira la vera finalitat que es proposa d'assolir: el càndid de la "Lliga". Els regionalistes es conformen amb les concessions contingudes en el projecte de la Comissió extraparlamentària, i a canvi d'això renunciarien a una més ampla llibertat durant tota una generació, o almenys durant un llarg període de temps.

Conviendria saber si aquesta opinió del capítol de la "Lliga" és compartida per tots els elements d'aquesta i sobretot pels seus homes més assenyalats. No fa gaire que En Puig i Cadafalch, parlant com a president de la Mancomunitat, declarava que el Consell d'aquesta manté l'Estatut de l'autonomia, aprovat en el mes de gener de l'any 1919 i confirmat per l'Assemblea dels Municipis catalans. Accepta ara En Puig i Cadafalch la solució que En Cambó insinua? L'accepten els consellers de la Mancomunitat?

Adhuc mirant-ho des del punt de mira oportunista i regionalista, l'acceptació del projecte de la Comissió extraparlamentària seria un pèssim negoci. Quan fou conegut a Catalunya, ara fa quatre anys, el text del dit projecte, tothom, començant pels elements de la "Lliga", reconegueren que significava un empitjorament del "statu quo" actual. Seria deu vegades preferible l'eixamplament de l'obra de la Mancomunitat mitjançant la concessió d'algunes delegacions importants.

En Cambó es detura avui en les solucions descentralitzadores. Ell sap molt millor que nosaltres el desengany que en aquesta qüestió colpeja l'esperit d'En Prat de la Riba en els últims anys de la seva vida gloriosa. Fou En Prat qui arribà a la petició de delegacions que preparava la Mancomunitat de Catalunya. L'acció entrebancadora de l'Estat en les funcions mancomunals — acció que des d'aleshores ha anat accentuant-se — el convencé de la inutilitat i dels perills del camí emprat. Arribà a la conclusió que els catalans no podien admetre concessions a mitges, que no podien avenir-se a tenir l'obra nostra intervinguda i controlada pel Govern de Madrid, per les seves autoritats i pels seus funcionaris. "Res de descentralització, res de delegacions. Cal una fórmula autonòmica. Que ens donin poques facultats, però que ens les donin íntegrament." Aquest era el pensament d'En Prat de la Riba. Comunicat que fou a En Cambó, el càndid regionalista va adherir-s'hi. I poc després exposava al Congrés la interessant distinció entre l'extensió i la intensitat de la sobirania, donant una nova fórmula que avui apareix abandonada totalment.

Es polític, és hàbil, és eficaç, el renunciar per un temps llarg, no ja a la llibertat plena, sinó a la modesta autonomia continguda a l'Estatut de la Mancomunitat, a canvi d'algunes concessions simplement descentralitzadores, que segons En Cambó omplirien, amb una mena d'activitat digestiva, tota la vida de la generació d'ara? La nostra resposta a aquesta pregunta no és dubtosa. Però volem dirigir-la especialment als homes que encara formen part de la "Lliga Regionalista" i que senten amb plenitud la idea nacional.

De la mateixa manera que la col·laboració ministerial de la "Lliga" ha estat el primer cas que hem vist al món d'homes nacionalistes participant en el Govern de l'Estat dominador sense que llur pàtria tingués reconegudes les més elementals llibertats, l'acceptació de l'Estatut de la Comissió extraparlamentària com a base per a tota l'activitat interna durant una generació constituïria el primer cas d'un moviment nacionalista que pacta una dilatació a canvi de irrisòries concessions.

Tenim per que en la tendència a acceptar concessions ínfimes hi hagi el mateix estat d'esperit que veiem en els catalans de la decadència. Això es posar un peu baixíssim a la noble dignitat d'una nació. Un poble que s'accontenta amb qualsevol cosa mereix el menyspreu general i tanca per molt de temps els camins de la vera llibertat.

LA POLITICA EUROPEA

El ressentiment de la Gran Bretanya

Mentre Mr. Bonar Law torna a precipitadament a Londres, després d'haver donat un lleu cop de porta en sortint de la sala on se celebrà la darrera Conferència de París, arribaven novícies dels progressos de la revolució a les regions de l'Àsia Menor ocupades pels anglesos. L'entonsada de la política britànica a l'Orient pròxim s'ha estès i amenaça d'esser ben aviat total. Les ciutats de Mossul i Bagdad, amb llurs riques regions, s'escapen de les mans de la Gran Bretanya.

L'evolució desfavorable a Anglaterra que han seguit els fets de l'Orient pròxim, no haurà entrat per molt en l'actitud del Govern de Londres en la qüestió de les reparacions? Nosaltres creiem que sí. Hi hagué un moment en què semblava probable una avenç franco-britànica a base de l'Orient. Si França s'avingués a ajudar Anglaterra, militarment i diplomàticament, contra Turquia i contra els pobles i tribus que hi ha darrera d'aquesta, la Gran Bretanya podria avenir-se a ajudar França en l'afar de les reparacions. Així els anglesos s'imposarien a Àsia, mentre els francesos s'imposarien a Europa.

Aquest tracte, lògic des del punt de mira de la diplomàcia, ha fracassat, en primer lloc, per la decisió francesa de no vessar més sang a l'Orient. En les hores colmants del conflicte amb Turquia, s'omí a França la fórmula "Ni un home ni un canó a l'Orient". Turquia ni a benefici

d'Anglaterra". L'estat d'esperit dels francesos no feia possible l'espècie de mercadeig que hauria representat l'alludida avenç.

Els anglesos, tant Mr. Bonar Law com Mr. Lloyd George, gortien al cor l'amargor del fracàs de llur política oriental, fracàs que ja ha tingut conseqüències funestes per a ells i que en pot tenir de molt pitjors. En el cas que França s'hagués prestat a seguir la política britànica a Orient i a portar a Anatòlia algunes divisions, el Govern anglès hauria mirat amb un ull més tendre i benivol les darreres proposicions del Govern francès, encaminades a obtenir per part d'Anglaterra el pagament del seu deute envers els aliats.

Serà molt interessant de veure l'actitud concreta de la Gran Bretanya davant les mesures franceses, que semblen imminents. No ens decidim a admetre que el Govern anglès prengui una actitud obstruccionista o francament hostil. Si França obra, la cosa més probable és que Londres s'adapti a la nova situació creada, i adhuc que se n'aprofiti per a aconseguir de París algunes concessions secundàries. Cal tenir present que la pública separació diplomàtica entre França i Anglaterra s'ha realitzat en una forma exempta de passió, i això permet d'entrar novament en conversa, si no cordial, correcta almenys.

A. BOVIRA I VIRGILI

Una visita al Cardenal Primat de Tarragona

Una comissió d'homes representatius, significats pel seu catolicisme, previ assenyalament d'hora, dimarts al vespre visità a S. Ema. el cardenal primat de Tarragona, a l'objecte de remetre-li un document en el qual s'expressa el desig que sigui respectat l'ús de la nostra llengua a les practiques de la vida cristiana i a l'ensenyança religiosa sense coaccions, inspirades en un regalisme que tantes vegades ha condemnat l'Església.

La Comissió que signa el document està composta pels senyors Soler i March, president, i Xavier Vidal de Llobatera, secretari de la Lliga Espiritual de Nostra Dona de Montserrat; J. Vallès i Pujals, president de la Diputació de Barcelona; marquès de Camps, senador per Girona; el baró de Güell, diputat per Arona; de Mar; Jaume de Riba, diputat de la Mancomunitat; Joan Alauzà; Jaume Bofill i Matas, conseller de la Mancomunitat; Vicens de Moragas, pels Amics de l'Art Llotgic; Lluís Serrahima, pel Circ Artístic de Sant Lluç; Josep M. Marqués, diputat provincial; G. Rosés, diputat de la Mancomunitat; Joan Rubió i Bellver; H. Puig i Sais; Francesc Bulló; Joaquim Cabot, president de l'Orfeó Català i de la Cambra de Comerç i Navegació de Barcelona; Jaume Martí i Calvell; Jaume Raventós; J. Maspons i Camarasa; Carles Jordà; Lluís Massot, tinent d'alcalde de Barcelona; Lluís Guarro, regidor de Barcelona; Ramon d'Abadal, diputat de la Mancomunitat; Martí Esteve, regidor de Barcelona; Pelai Vidal de Llobatera, diputat de la Mancomunitat; F. Maspons i Anglès; Joan Llimona; Oriol Anguera de Sojo, president de l'Acadèmia de Jurisprudència i Legislació de Barcelona; Tomàs Catreu i Arlaun, catedràtic de la Universitat; Ramon Albó i Martí; A. d'Abadal i Calderó, president de

Consell Plenari de la Unió Jurídica Catalana; Josep M. Bassols, diputat de la Mancomunitat; Xavier Tusell, tinent d'alcalde de Barcelona; Octavi Domènech, president de l'Acadèmia de la Joventut Catòlica; Josep Casajona, president del Centre Moral Instruïu de Gràcia; Joaquim M. de Nadal, regidor de Barcelona; Francesc Mateu, president del Consell dels Jocs Florals de Barcelona; R. Vilaplana, diputat a Cortes per Vich; A. Martínez Domingo, ex-alcalde de Barcelona; Lluís Millet, president de la Germandat d'Orfeons de Catalunya; N. Pla i Daniel, diputat a Cortes per Girona; Ramon Sunyer, dels Amics de la Poesia; Ferran Valls i Taberner, diputat de la Mancomunitat; Antoni Jansana, president de l'Assemblea de la Mancomunitat.

En Leonci Soler i March, en la seva qualitat de president de la Lliga Espiritual de Nostra Dona de Montserrat, llegí el document. Abans, però, els visitants no pogueren menys de manifestar al senyor cardenal el seu condol i a l'ensenyar el seu agraïment per haver-los rebut en moments en què afligia una greu desgracia de família. Sa eminència, emocionat pel record del seu recentíssim dol, digué que sentint-lo molt de veres, ell es devia al compliment de les seves obligacions pastorals i que, per aquest motiu, no havia dubtat ni un moment en rebre els visitants, per creure que era un deure per a ell no desentendre's del que tenia tan alt interès per a l'Església a Catalunya.

El senyor cardenal va rebre el document amb cordialíssima benevolència i ho agraí la visita. A l'objecte d'assolir una major eficaçia, fou indicada la conveniència que el document sigui elevat a Sa Santatad, i a aquest efecte serà tramès a la Nunciatura.

DESDE PARIS

LA CONFERENCIA INTER-ALIADA

Malgrat les decepcions deixades per les conferències hagudes de l'armistici ençà, la Premesa de París venia trompejant que la reunió d'ara seria la més important, la decisiva. Però ha finit en mig de la desavinença. El telègraf ja ho ha dit: França no vol consentir cap més moratòria a Alemanya, sense prendre penyes productives, sense la seva intervenció financiera. Anglaterra sosté que Alemanya, per refer-se, per pagar, ha mestier d'una moratòria, la qual, segons ella, seria ineficaç si s'entrebancava amb fiscalitzacions; supedita el pagament de les reparacions a l'emissió d'emprèstitls, dels quals ella tindria la directiva i el control superior. Les dues tesis són pròpies per dur a l'entremistat, car la tesi anglesa és feridora, i molt feridora, per l'amor propi de França, que prou clar veu com, acceptant-la, entraria en el vassallatge d'Anglaterra.

Per l'arranjament d'aquest greu conflicte s'ha de comptar amb el factor de l'amor propi de França; ell ha permès aqueixa categorització de l'opinió francesa per la Premsa, identificant-la amb la política del Govern francès. Cal fixar-s'hi. L'opinió, en la seva majoria, és partidària de la "ocupació econòmica de la Ruhr". La desitja i tot amb aqueix anhel que hom té de respirar després d'un mal somni. Com la convencen, doncs, que el problema de les reparacions no es pot resoldre sinó tenint una política de solidaritat internacional com a punt de mira. Ella no veu sinó ambicions d'imperi a Anglaterra i als Estats Units; el seu nacionalisme s'exacerba al contacte dels altres nacionalismes. Prefereix, cansada dels parany, dels enganys diplomàtics, obrar per ella mateixa, sense el concurs dels aliats. S'erra? Els seus acles ho diran per poc que vagin pel camí del seny propi.

Si la llibra esterlina torna a actuar a pujar sota l'impuls de l'especulació d'aquí mateix, car ahir i abans d'ahir era Londres qui portava la batuta, la Borsa de valors, en canvi, no es desprèn del seu optimisme. I és curiós el sentiment que allí domina. Si els aliats arriben a una avenç

LA POLITICA

LES FULLES VOLANTS

Al primer dia d'arribada a l'aparcament de la fulla la marca de l'ocell, inicial de la sèrie que té el propòsit d'aparar publicat Arca Catalana, l'heut més complet l'ha acompanyada, sent-ne tantes de novades a les oficines que segament haurà de precedir a un segon tiratge, amb tot i la dargia del primer.

En l'encarregador que els estols nacionalistes de Catalunya col·laborin d'una manera tan amical a les iniciatives patriòtiques.

EL MITING DE VILAFRANCA

El Bloc Català i el Foment Autonomista de Vilafaneca del Penedès han editat una nova fulla coincident a tots els pendeixes al gran miting d'afirmació nacionalista, que ha de tenir lloc al teatre Principal dimenge que ve, a les onze del matí.

Totes les notícies que ens arriben de la capital del Penedès coincideixen a augurar un èxit colossat a l'eventual acte nacionalista, tenint notícia la Comissió que hi concorreran molt nombroses representacions dels pobles de la comarca.

En la fulla a la qual abans havem fet referència s'hi publiquen les següents notícies:

Les lletres del primer dia seran reservades per a les dames i damelles. La Fonda del Centre i la de la Rambla, serviran coberta a preus reduïts. Horari de trens: Sortida del balneari del Passeg de Gràcia, a les 9:08; de Martorell, 9:45; Gellid, 9:30; Sant Sadurn, 10:13; La Granada 10:31. Sortida de Sant Vicenç, 10:41; Vendrell, 10:30; Arbo, 11; Monjos, 11:11. De Vilafaneca surten trens: Tarda, cap a Sant Vicenç, 2:17, 2:49 i 7:42. Cap a Barcelona: 2:45 i 7:48.

EL NACIONALISME A VALLS

Dimenge vinent tindrà lloc a la ciutat de Valls una festa d'homenatge a la llengua catalana. L'organitza Nostra Parla.

A la nit del mateix dimenge s'hi farà un miting d'afirmació nacionalista, cantant anunciada els oradors Domènec Pallarès, Rafael Cardona i Ventura Gassol.

nença, molt bé; si rompen i França assoleix llibertat d'acció, també molt bé. Per aquest cas raonem així: és millor que actuem nosaltres mateixos per nosaltres, així defensarem millor — els malvols diran pitjor — els nostres interessos que si anem mal acompanyats per mals amics.

J. PEREZ-JORBA

PERSISTINT

Els dos nacionalismes

He vist amb sorpresa que el senyor Duran i Ventosa respon al meu article publicat en aquestes mateixes pàgines el diumenge passat. El senyor Duran i Ventosa és dels prohoms de la "Lliga Regionalista" aquell amb qui més contacte he tingut: dos anys, com recorda amablement, actuarem plegats al Municipi, restant obligat envers ell per tota mena de mostres de consideració i afecte; això vol dir quanta cordialitat ha d'haver-hi en qualsevol discussió que pugui brollar entre nosaltres.

Malistex el senyor Duran en confondre el nacionalisme, que en podríem dir "separatista", del que cal nomenar imperialista. Un i altre tenen la mateixa base: el patriotisme; l'un, però, el concentra dins els límits de la dignitat i l'amor propi nacional, mentre que l'altre el porta fins a la superbia i l'egoisme. Pel senyor Duran, el nacionalisme és defensiu en els pobles oprimits; agressiu en els pobles triomfants. El "basa, doncs, en la força. Per això el senyor Duran ens parla de llibertats de nacionalismes. Per mi, tot al contrari: és agressiu en els pobles oprimits i defensiu en els triomfants, per tal com el fonament en la justícia. Mai no he dit, com creu el senyor Duran, que el nacionalisme fos una doctrina par als pobles oprimits. No; és una doctrina par als llibres: aspiració en els uns; realitat en els altres. Ell ens diu, que en cas de llibertat, les seves simpaties són per al més feble; aquest romanticisme no el tinc: les meves simpaties són per al més just.

O les teories no serveixen per res, i llavors més val no despendre el temps bastint-ne cap, o si serveixen per a alguna cosa, que sigui per esguardar els problemes sota un caire general, per ésser aplicables amb un resultat just a tots els casos.

Si creiem que el nom fa la cosa, si admetem com a veritats nacionalsismes totes les idees que elles mateixes s'han donat aquell nom, necessàriament el nacionalisme portarà sempre a un estat de llibertat: una nació lliure sempre, primer per lliurar-se de l'opressió, i després per oprimir. Cal aplicar la facultat crítica i fer més cas dels continguts que de les etiquetes: separar el nacionalisme, que dóna a la pau, de l'imperialisme, que dóna a la guerra.

La causa d'aquesta confusió on és? En concebre la col·lectivitat com una abstracció, no com una suma d'individus. Els qui la considerem així, com una suma d'individus, creiem que allò que l'home no pot fer, la col·lectivitat tampoc; creiem que és moral

la defensa, immoral l'opressió, tant en els homes com en els pobles.

No soc il·lusionista, com diu el senyor Duran. Crec que entre els pobles seguiran lluites egoistes, però això no em dóna pas a donar a aquestes lluites un aval ideològic. També entre els homes — perversos per naturalesa — hi haurà crims, però no crec, pas que el senyor Duran i Ventosa vulgui apoligitzar aquests crims. És això il·lusionisme? No és adjectiu que m'ofengui. Si al món no haguessin estat els il·lusionistes, els idealistes, encara restaríem en el període patibollic, quan els homes es menjaven els uns als altres. Si l'"homo homini lupus" ha passat ja a la història, perquè no hem d'esperar que també hi passi el "populus populo lupus"?

Per mi, com no hi ha homes que estiguin més enllà del bé i del mal, tampoc no hi ha pobles que hi estiguin. No crec en el super-home de Nietzsche ni en el super-poble de Hegel i Treischke. Davant de la justícia, homes i pobles tots som uns.

El senyor Duran qualifica d'"una mica provincial" el meu concepte del nacionalisme. Està en el seu dret de fer sinònims les paraules provincialisme i justícia? Si jo fos aficcionat a adjectivacions gruixudes diria que és mentalitat d'esclau el creure que la llibertat consisteix en esclavitzar els altres. No voldria pas que la llibre Catalunya de demà anés per aquest camí. Odio igualment l'imperialisme actiu que el passiu. Co que no vulguis per a tu — home o poble! — no ho vulguis per a ningú. No soc dels que fan un retrat al rei Jaume d'haver cedit Màrcia al seu gendre castellà. Per mi, que li hagués donat Aragó i tot. La seva equivocació, el seu crim inconscient contra la pàtria, fou el separar Catalunya i València del Rosselló i Mallorca.

El senyor Duran i Ventosa és molt més polític que no pas jo. Simplement: ho és ell, que té una innata vocació política; no en soc jo, que només hi interveig d'una manera marginal, i amb desigs creixents de retornar a la vida, joiosa i obscura, d'estudis, en mathora abandonada fa cinc anys. Per això m'és violent de discutir de política amb el senyor Duran. De totes maneres haig de dir-li que no soc jo sol, que som molts i molts a Catalunya els qui creiem que els ideals de pau i de justícia han d'esser esguardats com la meta de tota actuació política, i que, si els consideréssim inassequibles, mai per mai no hauríem actuat en la vida pública. L. NICOLAU D'OLIVER

Full de dietari Converses filològiques

Atac contra el "regionalisme"

Cada dia, per les notes que tenen a bé comunicar-nos els corresponents que sostenen a Madrid les empreses barcelonines, ens assabentem que la supressió del foc avança d'una manera lenta, però segura. Sospeitem que abans d'arribar al seu terme, un canvi de Govern o una crisi parlamentària restablirà l'ordre que imperava sota el benèfic ministeri Sánchez Guerra, conservador de les estanciacions contravertides.

Pot i pot, això no ens interessa gaire. Tot llegit telegrams referents a aquest tema, n'hem trobat un de curiosíssim. A Madrid — diu — tots els centres regionals que no han estat tancats ho tancaran d'un termini breu.

Això vol dir que el regionalisme espanyol d'aquí a poca dies es trobarà, com qui diu, al bell mig del carrer. No crec que el regionalisme espanyol mereixi una destinació tan trista. El crim de tenir una taula de joc no sembla prou a justificar semblant violència.

En el fons, aquesta afició a jugar als centres regionals és més regionalista del que pot semblar de bell antuvi. Tot depèn de l'organització. Si la postera — perdonem, la precisió s'oblida — a emprar aquesta paraula deslluente — està a mans del mateix centre i si el centre és exclusivament integrat per homes pertanyents a una regió, és indubtable: ens trobem davant d'una institució regionalista. Cada fill de la Rioja o d'Extremadura que s'acosta a les taulas de joc del seu centre regional té la garantia que el seu diner anirà a la butxaca d'un fill de la seva regió o d'una col·lectivitat de fills de la seva regió. Així, tot queda a cada. La regió no perd ni canya.

El Govern de Madrid és cruel amb el regionalisme. El creix preclament en aquest punt que tal vegada és un dels punts més sensibles del seu "diari".

La terminació -dixir és ben catalana. I no gens menys, gairebé tots els verbs en -dixir són castellanismes. El fet d'existir una mitja dotzena de verbs catalans en -dixir corresponents a verbs espanyols en -acer, ha donat a català el mitjà de treure un verb en -dixir de qualsevol verb espanyol en -acer: l'espanyol posseïx el verb portencer; el català agafa -acer en -dixir, i en treu el verb portmondixer, que tota l'aparència d'un mot català. Així són tots els verbs favoridixer, prevalidixer, etc., i, anàlogament, els derivats acortixer, florentixer, etc. I com a -cider (merceder) correspon -scut (mercedut), d'ací complascut, aparescut, etc., avui usats per molts en lloc de complagut, aparegut, etc.

Nosaltres teníem creença que una llarga llista d'aquesta mena d'híbrids, que ens figuràvem que era completa. Però aquí pot preveure a on s'aturarà un procediment tan còmode de catalanització? Recentment, a la PUBLICITAT, n'hem descobert encara un de nou: acortixer. Evidentment, l'única mètode a seguir per fer la llista completa d'aquells híbrids fóra d'agafar tots els verbs espanyols en -acer amb tots llurs derivats, i mudar-hi la c en ç, en la seguretat que qualsevol dels mots així creats un dia o l'altre l'hauríem de trobar usat per algun escriptor català!

P. FABRA

VOS, "NACIONALISTA" que enyoràveu un diari integralment nacionalista, ja teniu "LA PUBLICITAT"?

La sessió de l'Ajuntament LES SARDANES LA MUSICA Informació de Teatres

A les sis menys cinc minuts l'alcalde, senyor marquès d'Alella, declara oberta la sessió que és ordinària i de segona convocatòria. En començar hi ha pocs regidors.

El secretari llegeix l'acta de la darrera sessió, la qual és aprovada.

Tot seguit es passa al

alguns altres damunt la taula per ésser discutits a la sessió vinent.

Proposicions

Van aprovar-se també catorze proposicions demanant subvencions per a festivals benèfics organitzats per diferents entitats.

Moció, precs i preguntes

El senyor Quirós pregunta al senyor alcalde quan es farà el pagament del suplement per "vida cara" als empleats del Municipi.

El senyor alcalde li contesta que fins fa pocs dies el governador civil no ha donat la seva aprovació al Pressupost Extraordinari i que per tant dintre de molts pocs dies podrà començar a pagar-se.

El senyor Quirós agraeix al senyor alcalde les manifestacions que acaba de fer-li.

No havent-hi més assumptes per tractar, l'alcalde aixeca la sessió a les vuit del vespre.

Notes informatives

L'asfalt del carrer de Les Corts Catalanes

La subhasta relativa a la construcció d'un paviment d'asfalt monolític al carrer de Les Corts Catalanes, entre la de Llàsà i l'extrem de l'asfalt ja contractat, ha estat adjudicada provisionalment a la Companyia Peninsular d'Asfalt, S. A., per la quantitat de 760.343 pessetes. El tipus de subhasta era el de 761.106.11 pessetes. Fou presidida pel regidor senyor Santamaria i autoritzada pel notari don Trinitat de Martorell.

Visites a l'alcalde

Ahír va visitar al senyor marquès d'Alella, l'alcalde de Sevilla, senyor comte d'Halcon, per acomodar-se, en nom propi i dels regidors i altres membres del Comitè de l'Exposició Hispano-Americana, fent remesa al senyor alcalde de la quantitat de 1.000 pessetes per als pobres de Barcelona, que han estat repartides entre 45 famílies necessitades.

Visità també a l'alcalde el president de la Mancomunitat, senyor Puig i Cadafalch.

La urbanització de la plaça de Tetuan

Davant de la Comissió d'Exemplar ha formulat una moció el regidor senyor d'Arquer, perquè s'aprovés un projecte definitiu d'urbanització de la plaça de Tetuan.

Subhasta d'un quilo de d'asfalt

Ahír va celebrar-se la subhasta per a l'arrendament pel termini de deu anys, del quilo destinat a la venda de periódics, carilles i objectes anàlegs, instal·lat a la Rambla de Canals, davant de l'Hotel Continental, essent adjudicada provisionalment a don Guzmán Mariló Martín, pel canion mensual de 1.362 pessetes.

El tipus de subhasta era de 500 pessetes mensuals. Fou presidida pel regidor senyor Tomás, assistit en representació de l'Ajuntament el regidor senyor Viza, i autoritzada pel notari don Joan Francesc Sánchez.

Ordre de pagament

El senyor alcalde ha ordenat el pagament de tots els comptes aprovats, per tota mena de serveis, fins el 30 de novembre d'aquest.

Els interessats poden passar per la Comptaduria municipal, on s'els assenyalat el dia de pagament.

Agraïment

La Comissió d'Asils de l'Ajuntament ens prega de trametre el seu agraïment a l'empresari del Café Espanyol, pel seu donatiu de galls d'indus i 80 quilos de torrons, amb destí a l'Asil del Pare, amb motiu de les festes de Nadal i Reis.

Fets Diversos

Morta de malaltia

Ahír, a les set del matí, fou trobat mort, Bartomeu Teixidor, de 50 anys. Segons sembla patia una greu malaltia.

— Josep Ruiz Iturralde, de 55 anys, tingut un vòmit de sang en passar per l'Aró del Teatre. Conduït a la Casa de Socors del carrer de Barbadà, morí als pocs moments.

Accident del treball

Miquel Pastor Mallol, de 47 anys, es produí una ferida greu a la mà dreta treballant a la fàbrica de pastes de Magí Quer, al carrer de Pujades, número 112. Fou curat al dispensari del Poble Nou, des d'on passà al seu domicili.

Noves religioses

Avui: Santa Hilga, papa; Alexandre, bisbe; i Santa Hilaria, verge.

Quaranta hores: Avui, a l'església parroquial dels Sants Just i Pastor. Hores d'oració: a les quatre de vuit del matí i a dos quarts de sis de la tarda.

La missa d'avui: Siga dia de la infra-octava, color blanc.

JOSEP BLANCH

El mestre de Castelló comença d'èsser estimat del nostre públic. En Josep Blanch és un músic que no es fa entenedor als primicis; cal potser haver viscut la seva vida per copsar tota la bellesa de les seves sardanes. Però si d'una masovera n'hem endevinat totes les belleses secretes, si coneixem totes els encisos de la vida pagesivola, també comprendrem tot el d'una sardana d'En Blanch.

Pintor enamorat de la gent pagesa, sap imprimir en els seus cants i en els seus ritmes tota la placidesa d'un camp d'usarda, la serenitat d'una masia vella, la melangia compenetrada d'un xiprer vora l'ermita on prega la noia enamorada.

El també és un enamorat i fa cantar diàlegs d'amor, que passa de l'un a l'altre instrument com si fossin els seus que s'estimen.

El seu estil és exempt de reminiscències, romàntic etern, però no d'un romanticisme malaltís, sinó mascler, ben mascler.

La seva tècnica fuig de preocupacions però és encertada i mestriosa.

Tot de sobte, però, sembla que el seu estil ha canviat, ha deixat potser aquella tendra melangia, la seva tristícia és més serena; té moments de franca alegria, hom hi preveu la passió amorosa transformada més crua, potser encara més humana: diríeu que el seu amor és triomfant.

Gens pretensiosos d'esmentar totes les seves millors sardanes, en direm unes quantes: "La noia marinera", que serveix l'entremaliament de la noia que pel camí de l'església s'entreté en jocs que la fan ésser tardana; "Ella i jo"; "La molinera i el músic", que potser ens conten algun seu catifet amorós.

On potser ha imprès més el seu esperit, és en "El que veí la lluna", que és d'un misteri impenetrable.

De la seva no producció, la del nou estil, esmentarem "Abrileuca", "Sempre gentil", "Tardor", on se'ns mostra formidable en la tècnica i amb una concepció encara més saborosa.

Nosaltres tenim una especial predilecció per "La masovera guapa"—la nombre entre les del primer estil—on sentim el ventollet que remou les monges i el cant d'una masovera jove que volen emmaridar amb l'home que no estima.

Per acabar, direm que sense haver estat a l'Empordà, en coneixem la vida perquè hem sentit sardanes del mestre de Castelló.

J. M. G.

SARDANES OBLIDADES

Amb aquest títol comencem una secció en la qual anotarem alguna sardana que no es toca mai o quasi mai; esperem que les còpies també anotaran aquestes sardanes en els seus programes. Heu'au aquí unes quantes:

"Nineta nina", Forcadell; "La nuvoleta", Toldrà; "La xerrameca dels vailets", Jencà.

En el número extraordinari de "La Ven Gracienc" figura com a suplement una reducció a piano de la sardana "Tardor", del mestre Blanch.

Ha fet la seva presentació a Barcelona la còpia "Iluro" de Mataró. L'hem sentida fora de Barcelona i hi endevinem qualitat de bona còpia. En sentida de nou hem vist confirmades aquelles qualitats. Entre les sardanes que toca, cal esmentar "Abrileuca" i "L'albercor", per la seva ajustada execució.

PROGRAMA

Diumenge, dia 14, a la nit, hi haurà al Centre Autonomista de Dependència del Comerç i de la Indústria, una extraordinària audició de sardanes per la còpia "La Principal", de Perellada, tocant un programa interessantíssim.

Crònica Judicial

AUDIENCIA PROVINCIAL

Davant de la secció primera han comparegut Antoni Prat Macià i Angela Golant Muñoz, marit i muller, els quals, en ocasió d'estar treballant-se, requieren l'auxili de l'autoritat i l'Angela, en pujar els guardies a casa seva els insulta, agredint-los a més a més. El Fiscal va sol·licitar pel marit, dos mesos i un dia d'arrest major i per la dona, tres anys, quatre mesos i un dia de presó correccional i multa de 250 pessetes.

Per prendre carn de cavall mancad de condicions higièniques, foren processats i compareguts ahír a la secció tercera, Jaume Roure Sala i Pau Gasull Armengol, demanant-los el Fiscal la pena d'un any i un dia de presó correccional i la multa de 500 pessetes per a cada un d'ells.

Jaume Jimeno Alujas, just amb un altre individu que no va ésser agafat, van sotmetre una caixa de productes farmacèutics, valuada en 250 pessetes, la qual va ésser recuperada. Per aquest motiu, a la secció quarta, el Fiscal ha sol·licitat pel Jaume, la pena de quatre mesos i un dia d'arrest major.

ASSENYALAMENTS PER AVUI

AUDIENCIA TERRITORIAL

Sala primera.—Lleida. Major quantia. A. Molins, contra F. S. del Nord. Sala segona.—Hospital.—Menor quantia. Don Pere Olivé, contra Carbons de Ferro del Nord.

AUDIENCIA PROVINCIAL

Secció primera.—Vich i les Drassanes. Un oral per estafa i dos incidents per corrupció de menors i contra la salut pública.

Secció segona.—Arrens de Mar i Manresa.—Tres orals per l'acta i concili electorals.

L'Orfeó Gracienc a Vilafranca

franca

Diumenge se celebra al Casal de La Principal el concert organitzat per l'Orfeó Choral "Catalunya Nova" i el "Chor El Penedès".

Els orfeonistes, acompanyats de gran nombre de socis, formant un conjunt d'uns trescents expedicionaris, foren rebuts a Vilafranca pel primer jinet d'alcaldes senyor Parera, els regidors senyors Miró i Pons Ribalta, comissions de les societats corals "Catalunya Nova" i "El Penedès" amb llurs senyeres, representacions de la Premsa local i de la majoria d'entitats i per un nombre públic, que els feu una entusiasta arribada.

A la Casa Consistorial va tenir lloc la recepció oficial; després de cantar "Volant la senyera" i "L'hereu Riera", reunits a l'esplèndid saló de sessions, l'alcalde, En Joan Fuster, el representant de l'Ajuntament de Barcelona que acompanyava els expedicionaris, N'Antoni Sansalvador i el mestre Balcells, pronuncien eloqüents parlaments, en els quals ressaltà la nota patriòtica. Anaren després al Casal de La Principal, on foren esplèndidament obsequiats.

El concert fou un pla a veure. Més de tres mil persones s'aglomeraven a l'esplèndida sala de La Principal. Al programa, extens i variat, hi figuraven les obres més importants del repertori orfeonístic, essent molt aplaudides "La Mare de Déu", "La mort de l'escolà", d'En Noguera; "La filla del marxant", d'En Camellas Ribó; les sardanes "Les fulles seques" i "La sardana de les monges", d'En Morera, deguent repetir-se "La sardana de la Patria" i "La nostra verema", d'En Morera; "El maridat", d'En Pérez Moya, i "L'hivern", de Lully.

En un entremet del president del Casal, senyor Sansalvador, el regidor de Barcelona senyor Sansalvador, l'alcalde de Vilafranca, pronuncien breus paraules elogiant l'obra de l'Orfeó i l'esperit de germanor que havien donat proves els vilafranquins en aquella memorable jornada.

Al final i enmig de delirant entusiasme, entonà l'Orfeó les notes vibrants de "Els Segadors" i "La Marsellesa", escoltats i corejats a peu dret per la concurrència.

Com a record de la memorable expedició, els valents cantaires graciencs s'emportaren una esplèndida llagarda, ofresa de l'Ajuntament de Vilafranca.

Fou una festa que difícilment oblidarà els que tingueren la satisfacció d'assistir-hi i un triomf entre els molts aconseguits pel benemèrit Orfeó Gracienc en les seves creudes per la terra catalana.

Fou la festa, vibrant d'entusiasme, la millor prova de la catalanitat de Vilafranca i el millor pròleg que podia tenir l'acte d'afirmació patriòtica que diumenge vinent ha de celebrar "Acció Catalana", poix l'amor a Catalunya i a les seves llibertats fou la única obligació de tots els catalans i el poble fruit intensament la nota patriòtica que sap posar l'Orfeó Gracienc als seus cants.

Els Pomells de Joventut

La festa d'els 800 pomells

El molt il·lustre doctor Carles Cardó, canonge d'aquesta Seu, predicarà a la Missa de Comunió general que se celebra, a l'església nova de Santa Anna, diumenge, dia 14, solemnitzant l'èxit arribat al nombre de 800 els Pomells constituints arreu de Catalunya.

A la festa de la tarda al Palau de la Música Catalana, l'Orfeó de Bellem, dirigit pel mestre En Marí Mayral, tindrà al seu càrrec tota la tercera part de la festa.

Les obres escoltades "El nàufrag de Nadal" i "La carta dels Reis", originals d'En Josep M. Feliu i Torres, emplenaran la primera part, junt amb una sessió de danses populars a càrrec del Pomell de Joventut "Corona de Pineda", sota la direcció de Na Maria Estel Serra.

Es farà tornar la solemnitat entrada de les banderes dels Pomells, als acords de l'Himne de la Joventut, cantat per l'Orfeó del Centre Social de Bellem i els pomellistes, acompanyats a l'orgue pel reverent Joan Casanoves, dirigit el conjunt el mestre En Marí Mayral.

Tot seguit tindrà lloc la presentació de les banderes, la qual serà feta per un president i una presidenta de Pomells, amb parlaments que seran resumits pel fundador de la institució, En Josep M. Feliu i Torres.

Les localitats pel festival de la tarda, es despatxen al Magatzem de Música Unió Musical Espanyola. Portal de l'Àngel, i a les entrades generals solament seran despatxades el dia de la festa, a la taquilla del Palau de la Música Catalana.

El Directori recomana als pomellistes que no portin desplegadas llurs banderes pels carrers, en dirigir-se al Palau de la Música Catalana, ni a la sortida.

Les lectures de l'Associació Catalana d'Estudiants

En reprendre les seves activitats d'èxit, l'Associació Catalana d'Estudiants seguirà la voluntat de donar tota els diables, a les veus de la veu, en son estatge social (Mendès Núñez, 3, principal segona), lectura literària.

La primera d'enguany tindrà lloc el 21 dels corrents, i anirà a càrrec del poeta i estudiant En Carles Fages de Climent.

L'objectiu és a aconseguir una gran

ROMEA. — Companyia

Zacconi. "I Disonesti", de Rovetta

Aquesta obra, coneguda ja pel públic de Barcelona, val la pena que en parlem una mica, per allò que els temps canvien i els punts de vista també.

El drama "I Disonesti" és una d'aquelles peces escrites amb molta traça, a la manera francesa d'abans de la guerra. Es un drama més de l'adulteri. En ell no hi ha ni grans passions, ni grans sentiments, ni poesia, ni ideal de cap mena. Tot és "terro a terre" lleficós i miserable. Una família d'empleat d'un banc, home honrat i de primera. Una dona lleugera amb un protector, que després es proposa. Un sogre literat i poca solta. El protector resulta víctima d'un lladre que anava per robar-lo i el mata, no se sap perquè. El marit comença a descobrir i sospitar i la dona confessa. Aleshores el marit, per mantenir aquell benestar material que oferia el protector sense que ell ho sabés, deixa de ésser home honrat i acaba fugint, i abandonant la dona i la criatura.

Tot això està escrit per donar lloc a dues o tres escenes culminants entre marit i muller, d'aquelles d'anàlisi psicològica i de dissecció de sentiments. Escenes molt ben dutes, que no sabem si són falses o veritables, perquè afortunadament no ens hem trobat mai en aquets casos. El que podem dir és que són escenes de gran llum i per a un actor de primera fila.

La obra no es proposa res ni demostra res; és un munt d'observacions morals llençades damunt de l'escena, amb afany de verisme, de naturalisme, d'observació psicològica o del que us doni la gana.

"L'obra de Rovetta és un drama com tants, ni millor ni pitjor, agre i pessimista fins al cap d'aument."

Hem de confessar que el drama és el que menys ens interessava. A nosaltres i ens pensem que a la majoria del públic, el que ens era suggestiu de dubt era la figura de En Zacconi i de la senyora Cristina, en els papers de marit i muller de l'obra.

Zacconi és un actor sorprenent i únic. En "I Disonesti", més que una interpretació d'un paper, va donar una línia magnífica i completa de far comèdies. Demostrà tot el què pot donar de sí un personatge, tot al llustre, tot als petits i grans efectes, tots els detalls, reunits i reconstruïts que es poden treure d'una figura arbitrària creada per un dramaturg, i donar-li la posant ossatura i la complexitat nerviosa d'un home de carn i ossos en moments culminants de dolor i de passió.

Es gairebé impossible arribar a produir amb més justesa aquelles notes de naturalitat, aquelles estones planeres del personatge, que la majoria dels comedians ni s'en preocupen. I En Zacconi no va dir ni les va subintulant, i a cada moment que obre la boca o entra en acció un dia o més un dia, van prenent una humanitat i una veritat espantoses.

Es també una cosa que esvera el veure com Zacconi realitza els moments crítics, aquells moments de desbordament passional, on sempre es veu el grotesc. Aleshores Zacconi és un artista simplement sublim. I així que en aquesta obra Zacconi no menja estricte, ni tren bromera per la boca, ni li passa res a la medulla.

Es el neguit, el patiment d'ànima i els soltracs del cor allò que el mou i l'acutur i el fa plorar i li modula la veu de mil maneres.

I si gran és Zacconi en aquesta obra, gran i admirable és la Cristina, perquè fa tantes coses com pugui fer ell, però sense donar aquella sensació de gran èxit i de professor excel·lentíssim que dona el seu marit. A la Cristina sembla que tot allò li surti més del cor i potser resulta encara més viva.

De totes maneres tant l'una com l'altre, estigueren formidables, i demostraren al públic el que poden fer un actor i una actriu quan són dos artistes consumats, plens de gràcia i d'aprenguda teatral.

JOSEP MARIA DE BAGARRA

TIVOLI. — "Ballats sobre gel". Debut demà, divendres, 12.

Aquests ballets sols han estat exhibits en les grans capitals d'Amèrica, com són Nova York i L'Havana, on han conguerit un èxit extraordinari per no ésser presents amb la fastuositat amb que ho seran en nostra capital. Ningú pot tenir idea de l'esforç que aquesta atracció requereix, veritable precocitat de la maquinària moderna, dones si es pot on comple el que representa convertir en un llac de gel l'esplanada d'un teatre com el Tivoli, fàcilment es comprendrà que tot això implica un interès tan gran, que encara que els eminents

artistes que formen la companyia, entre ella La Charlotte i En Krechow, veritables fenòmens del patí de ganiat, també ho és la magna instal·lació de maquinària, que honra a la indústria espanyola, i l'Empresa, desitjosa de que el públic pugui fer-se càrrec de la grandiositat i l'esforç que això representa, convida a totes les famílies per a que abans o després de l'espectacle puguin visitar l'escenari i admirar i convencer-se de la grandiositat de la presentació, que per primera vegada es presenta a Barcelona, essent la nostra capital la que fruità de les primícies de tan meravellós novelat. Aquesta té un interès artístic de gran força, dada la varietat dels elements de presentació com ho són els cèl·lules ballets "Scheherazade", "Carnaval", de Schumann, "Pau de gel", etc. En els divertiments, es podrà apreciar la precocitat de cada artista de per si i conjuntament amb la massa orquestral, composta per més de 40 professors d'aquest Sindicat Musical i de més de 30 ballarins i patinadors d'un i altre sexe. Finalment, per a donar descans als ballarins i patinadors, l'empresa dels Espectacles Iris-Palmer ha contractat a la cèlebre atracció Talo i May, que es faran càrrec d'una part del programa, on el públic podrà admirar i convencer-se de la justa fama de jongleurs mundials de que venen precedits.

El lector diu...

QUI MANA A CAN RIBOT?

La Comandància de Marina continua tenint abandonades com mai les platges de la part de Llevant de la zona marítima d'aquesta ciutat. I el més inoportable és que estan, si no fa no, a les mans d'un funcionari de l'Ajuntament, amb comanda de vigilar les platges. Aquest funcionari és val del seu càrrec per explotar-les en benefici propi i a nom d'altres, amb permisos autoritzats, adés per la Comandància, adés per el mateix.

Veia el causant dels abusos i renyines que sorgien entre els que treballen per compte seu i els qui van a cercar sorra. Mai havíem vist les platges tan fetes malbé; mai hi havíem vist tantes immonitats.

Què fa la Comandància i en què pensa l'Ajuntament? Esperem els resultats del viatge que una comissió municipal ha fet a Madrid per resoldre aquest desgavell de les sorres.

LLUIS RAYENTOS

St. Director:

A l'encarregament dels carrers de molt trànsit rodat, l'Ajuntament hi ha plantat un urbs que regula aquest trànsit quan esdevé excessiu i confús. Dic "que regula" per fer contrast el guàrdia, però, en realitat, ara que ningú ens escolta, puc assegurar-li que solament ho intenta i el pobre guàrdia sol ésser petit, desnat i amb cara de repatriat de Cavite o de Santiago de Cuba, i és clar, tot li va malament. Els carreters i cotxers no obcequen els seus crits, el gesticular desesperat dels seus dos braços i la mangala... i si algú obceca, no solament fa el ridícul, sinó que dificulta enormement el trànsit que es volia regular. Hi ha moments que la circulació de carraiges esdevé tan espantosament confús, que el mateix urbs s'hi sent naufrag i vençut que aprata a córrer, a refugiar-se a la muralla de vianants que esperen un moment casual de normalització, per poder-se escórrer en mig dels perills rodatats.

Potser caldria una bona preparació d'aquests guàrdies, un perfecte ensinament; també que sabessin la manera de castigar les desobediències, que sabessin que al seu darrere hi ha unes Ordenances Municipals efectives que no el faran quedar malament. Caldria prevenir els propietaris de vehicles de manera també eficient i, per fi, caldria que els guàrdies fossin homes ben plantats, ben pagats, ben modats, ben seriosos i ben serens.

JOSEP CUNILLAS

St. Director: Un men parent, solat a Metlla des de quan el començ de la guerra, i el que per tant hi hauria d'ésser repatriat menys ll, us'escric que a la posició de l'altir, on està destinat, hi plog i hi fa un fred intens. En conseqüència, el Govern ha deixat a ell i altres companys de fatigues, sense sabates des de fa molt temps. Un altre amic, amb permissió, em contava que, hospitalitzat, havia de beure les medicines, el brou, l'aigua i altres aliments, en una llum de fet condensada, la qual era única a tot l'hospital com a recipient petit. Com a gran recipient, també únic, solament hi havia una galleda!

Si això no és vexant i humiliant, serà perquè ja no hi ha vergonya. Potser una, amb la consecució del famós Estatut, s'arranjaria tot. Però és que els pares dels soldats catalans així martiritzats i segrestats tindran esper fins a aquest dia de glòria? És que tal vegada no senten la perestroika, o tan solament el què vol dir justícia? Si jo tenia un fill en tals condicions, o em tornaria boig de dolor o bé em faria agafar a força d'actives protestes.

Potser els altres catalans podrien fer quelcom d' immediat per suplir l'acció paternal; potser fent passió sobre algú, els nostres diputats, per exemple... o bé una altra cosa no tan poca solta. No podria el diari incloure alguna actuació?

JAUME MOSA

A proposta del senyor Roura es nomena una comissió perquè vagi a l'estació a acomiadar-se un nom del Municipi de la comissió sevillana que s'ha estat durant alguns dies a la nostra ciutat, els components de la qual marxaven ahír, al vespre, a l'extrem de les vuit. Formen la comissió els regidors senyors Roure, Batlle, Gabarró i Bosch Labrés.

Despatx ordinari

Són aprovats tot seguit gran nombre de dictàmens que figuren a l'ordre del dia, quedant-ne

AGENCIA HAVAS
AGENCIA RADIO

TELEGRAMS

L'Orient

La Conferència fa grans progressos
Els turcs accepten el Patriarcat de Constantinoble

Lausana, 10.—La conferència ha realitzat una important labor durant la jornada d'avui.

Els turcs accepten per fi que permaneixi a Constantinoble el Patriarcat ecumènic.

També han fet altres concessions, respecte al canvi de reclus civils i el canvi de presoners de guerra.—Havas.

Lausana, 10.—La comissió militar i territorial s'ha reunit aquest matí arribant a un acord en què es refereix al canvi de poblacions. Una setmana després de signat el conveni els turcs lliuraran els 9.800 estatges que conserven encara en el seu poder.—Radio.

Lausana, 10.—Continuen els esforços conciliadors per arribar a un acord mitjançant mutues concessions.

Per tal causa els aliats han acceptat avui el règim fiscal comú entre pels estrangers residents a Turquia.—Havas.

MM. BARRERE I SERRUYS A LAUSANA

Lausana, 10.—M. M. Barrère i Serruys arribaren a aquesta ciutat per tal d'assistir a la reunió de la Comissió plenària. S'espera obtenir dels turcs una actitud més conciliadora.—Havas.

ELS GRECS FORTIFIQUEN EL MARITZA

Belgrad, 10.—Els efectius grecs concentrats a Tràcia arriben actualment a 70.000 homes.

Els grecs fortifiquen una zona de 10 a 15 quilòmetres d'amplada a la ribera del Maritza.—Havas.

La Canca, 10.—Han embarcat en aquest port alguns contingents cretencs.—Havas.

ANGLATERRA I L'AGITACIÓ DE LES TROPES HELENIQUES

Londres, 10.—La concentració de tropes heleniques entre Salònica i el Maritza no és considerada a Londres com presagi de la represa de les hostilitats, que segons rumors de Constantinoble havia de produir-se abans. Els efectius grecs de la Tràcia Occidental s'avaluen en 100.000 homes proveïts solament d'artilleria de muntanya.

A Londres no es creu en la possibilitat d'un atac grec sobre Constantinoble més que en el cas que Atenes tingués l'ajut d'una altra potència balcànica.

Segons informacions particulars sembla que el Govern grec està estudiant sotmetre la influència exclusiva de la política anglesa, inspiracions per les quals es creia més bé que per les disposicions d'altres potències, especialment de les heleniques.—Radio.

PELS REFUGIATS RUSSOS

Londres, 10.—El Comitè de la Societat de Nacions acaba de prendre nota del projecte d'emprestit internacional per ajudar els refugiats russos a Grècia i Armènia.—Havas.

LA DIPLOMACIA FRANCESA

París, 10.—Parlant de la gestió de l'ambaixador de França a Londres, que ha comunicat al ministre d'Afers estrangers britànic les mesures de garantia que França prendrà, diu "Le Petit Parisien":

"Aquesta gestió, almenys d'una part, cap acció, no pot deixar de produir un efecte excel·lent. Ha estat ja interpretada en els cercles polítics com un gran amic dels Govern francès i com un indicatiu de les seves disposicions de mantenir amb el Govern anglès un estret contacte a fi de reservar la possibilitat d'una represa eventual de la col·laboració, pel que toca a les reparacions alemanyes. Seria en va, però, negar que l'annunci oficial d'aquest acte energic de França ha avivat l'oposició general a la política francesa."—Radio.

LA PREMSA ESTRANGERA

LA MARXA DE FRANÇA CAP AL RUHR

Aeroplans francesos sobre Mannheim -- La resistència alemanya és impossible -- Comentaris de la premsa alemanya -- La premsa extremista francesa -- «Assassins!» diuen els nacionalistes; «Pirates!» responen els comunistes -- Una impressió sobre el discurs d'En Cambó

Al "Corriere della Sera" li ha ocasionat de Berlín estant que als primers senyals de la tempesta que s'ençava el Ruhr apareixien en la "Gazeta d'Alemanya", en forma d'aero, uns francos de reconeixement. La Premsa alemanya, però, fa notar, i al mateix temps, que els francesos saben per la Comissió de Control, que una resistència militar d'Alemanya no és possible. D'aquesta Premsa, l'extremista esquerrista condemna la invasió militar francesa, sense excitar les passions nacionalistes, mentre que la Premsa nacionalista imita l'exemple de la Premsa francesa, tot fent una apel·lació

La nota del Govern francès a l'alemany notificant-li les mesures que pensa aplicar

Les tropes belges estan preparades :: Els spahis ocupen les duanes de la frontera germano-luxemburguesa :: Com serà efectuada la presa de garanties :: Els sindicats alemanys :: Comunistes francesos detinguts

El president Harding retira les tropes americanes del Rhin

Berlin, 10.—La nota lliurada al Govern alemany aquest mig dia per l'ambaixador general de França, diu:

"Amb motiu de les faltes comprovades per la Comissió de Reparacions i comeses per Alemanya en l'execució del programa de l'esmentada Comissió de Reparacions, pel que toca als lliuraments de fustes i carbó a França i de conformitat a les estipulacions dels paràgrafs 17 i 18, anexo 2, part 8 del Tractat de Versalles, el Govern francès ha decidit trametre al Ruhr una missió especial de control, composta d'enginyers dotats dels poders necessaris per a la vigilància de l'acció Kohlsyndikat i pel mitjà d'ordres donades pel seu president, sigui el Kohlsyndikat o bé els serveis alemanys de transport, assegurar l'aplicació estricta del programa fixat per la Comissió de Reparacions i prendre totes les mesures necessàries per al pagament de les reparacions.

El Govern italià decidí així mateix que prenguin part en aquesta missió els enginyers italians. "La missió tindrà poders, definits pels documents anexes que s'acompanyen a la present nota, de la qual es prega al Govern alemany que en doni coneixement a les autoritats interessades, dictant-los al mateix temps les instruccions necessàries per tal que es conformin exactament a les prescripcions a la nota detallades.

El Govern vol declarar que no té, de cap manera, la intenció de procedir actualment a cap operació d'ordre militar ni a ocupació de caràcter polític.

Transect simplement al Ruhr la missió d'enginyers i funcionaris, amb l'objecte clarment definit d'assegurar el respecte per part d'Alemanya a les obligacions contingudes al Tractat de Versalles.

El Govern francès fa entrar al Ruhr únicament les tropes necessàries per salvaguardar la missió i per garantir l'execució dels seus manaments.

Així, doncs, no aportarà cap disturbi ni cap canvi a la vida normal de la població, la qual podrà continuar treballant d'entre de l'ordre i calma més perfectes.

El Govern alemany té el major interès en facilitar la labor de la missió i la instal·lació de les tropes destinades a protegir-la, però el Govern francès compta amb la bona voluntat del Govern i amb la de les autoritats de tots els ordres.

En el cas que per una maniobra qualsevol les operacions dels funcionaris de la missió o la instal·lació de les tropes que els acompanyen sofreguin trabes o compromisos, en el cas que les autoritats locals aportessin, bé per acció o bé per la seva abstenció, qualsevol disturbi a la vida normal econòmica de la regió, totes les mesures coercitives, totes

les sancions que es judiquin necessàries seran preses immediatament.—Havas.

LA NOTIFICACIÓ BELGA

Brusselles, 10.—El ministre d'Afers estrangers, senyor Jaspar, ha tramès avui a l'ambaixador d'Afers d'Alemanya la notificació de l'incompliment per part d'Alemanya dels lliuraments als quals estava obligada pel Tractat de Versalles, incompliment que ha estat comprovat per la Comissió de Reparacions.—Havas.

LES TROPES BELGUES

Brusselles, 10.—Els diaris anuncien que les tropes belgues que han de prendre part a les operacions d'ocupació embarcaran avui, dimecres, per a llurs punts de destinació.—Havas.

LA CONCENTRACIÓ DELS EFECTIUS

Magúncia, 10.—La concentració de les tropes franceses destinades a l'ocupació del Ruhr es fa a Dusseldorf i a del contingent belga a Aquingran i a Luisburg.—Radio.

L'OCUPACIÓ DE LES DUANES

París, 10.—Comuniquen de Dreda que els llocs duaners situats al llarg de la frontera germano-luxemburguesa han estat ocupats pels spahis i que els duaners alemanys han estat acomiadats.—Radio.

REQUISITA DELS MITJANS DE LOCOMOCIÓ A DUSSELDORF

Magúncia, 10.—Les autoritats militars franco-belgues han fixat exigits a Dusseldorf ordenant la requisita d'automòbils de viatgers i d'auto-camions.

La direcció dels ferrocarrils d'Elberfeld ha rebut l'ordre de suprimir tots els trens de mercaderies excepte els destinats al transport de primeres matèries, per tal de descongestionar les vies per als transports militars. El tràfic en automòbil per la carretera de Dusseldorf a Essen ha estat prohibida per complet per les autoritats militars.—Radio.

COM S'EFFECTUARÀ LA PRESA DE GARANTIES

Londres, 10.—El corresponent del "Times" a Rhenània telegrafia que onze trens militars havien de travessar abir Dusseldorf per trosladar-se a Rath, que és la frontera del territori ocupat. Les tropes franceses havien de desembarcar al llarg de la frontera de Dusseldorf a Essen, però sense penetrar immediatament en territori ocupat. Es creu que avançaran eventualment de Rath per Kettwig i Werdel, fins a Essen.

Les autoritats civils d'Essen declaren que no hi haurà resistència organitzada contra l'avanç dels francesos. Pel demés, les úniques forces armades alemanyes que existien en el Ruhr són un contingent de 8.000 homes de la policia verda, 2.000 dels quals es troben a Essen.

Però si no es preveu cap desordre, les autoritats alemanyes donen a entendre que la població obrera resistirà pel mitjà de la vaga.

L'alcalde d'Essen s'ha limitat a dir al corresponent del "Times" que serà difícil allotjar les tropes, per tal com mai no hi ha hagut guarnició a Essen i manquen quarters i quadres.—Radio.

ELS CONSELLERS D'ESTAT BELGUES I LA PRESA DE GARANTIES

Brusselles, 10.—El comte Carlon de Wiart, conseller catòlic d'Estat i el senyor Hlmans, liberal, conseller d'Estat, han aprovat la política del Govern pel que toca a l'ocupació del Ruhr.

El conseller d'Estat socialista, senyor Vandervelde, encara que no ha expressat els seus dubtes respecte de l'eficàcia de les mesures coercitives, ha fet constar que el pla britànic era absolutament inacceptable per a França i Bèlgica i ha afegit que considerava bastant gratuït el fer a França responsable de l'actual situació.

Cerls aliats, afegí el senyor Vandervelde, s'han enriquit en el moment de la pau, fent-se seves la flota i les colònies alemanyes, i tal vegada però es mostraven avui molt poc exigents.

Finalment el senyor Vandervelde estima que la responsabilitat del moment actual ha d'ésser compartida entre tots.—Havas.

LES REBELIONS DIPLOMÀTIQUES :: NOTÍCIES QUE DESPRESEN DESMENTEN

París, 10.—Comuniquen de Berlín al "Journal" que el Govern alemany té el propòsit de criticar l'ambaixador a París i concedir-li l'licència il·limitada, encarregant-se el senyor Fischer de mantenir les relacions entre Berlín i París.—Havas.

Berlin, 10.—El Govern alemany ha fet desmentir el rumor que circulava ant, segons el qual tenia la intenció de retirar el seu ambaixador a París.—Havas.

Berlin, 10.—El Govern alemany ha donat ordre a l'ambaixador a París i al seu representant diplomàtic a Brusselles que abandonin immediatament els seus llocs i surtin cap a Berlín.—Radio.

LA O. DE REPARACIONS

París, 10.—Des del moment en què ha declarat l'incompliment d'Alemanya per al lliurament de carbó, la Comissió de Reparacions té de contestar a la petició de la majoria total presentada per l'Imperi alemany el 13 de novembre per als pagaments que ha d'efectuar en 1923 i 1924.

Es creu que podrà examinar aquesta qüestió dijous o divendres.—Radio.

París, 10.—La Premsa, comentant la sessió celebrada ahir per la Comissió de Reparacions, diu que, si bé Mr. Bradbury, per raons d'oportunitat política, es nega a fer constar el manament d'Alemanya i reconèixer els fets esdevinguts, discutint amb el senyor Boyden la legitimitat de l'acció de França, considerant que les decisions de la Comissió de Reparacions constitueixen la denúncia unànime dels membres d'aquella Comissió davant l'opinió universal en vista de la negativa d'Alemanya a complir els seus compromisos i recorda les bases jurídiques i legals de les sancions que van a ésser aplicades.—Havas.

MR. BRADBURY A LONDRES

París, 10.—El representant britànic a la Comissió de Reparacions, Mr. Bradbury, ha sortit cap a Londres.—Havas.

REGNA INQUIETUD A ALEMANYA

Berlin, 10.—El Govern no farà per ara més que una protesta prop de les potències signants del Tractat, així que hagi estat ocupat Essen.

Avui celebrarà el canceller una conferència amb els caps de partit abans de reunir-se la Comissió d'Afers Estrangers.

La declaració de l'incompliment d'Alemanya per la Comissió de Reparacions ha augmentat la nerviositat que regnava. El públic es manté en cal, però pregonament irritat contra França. La Premsa es limita a reproduir les declaracions del ministre d'Afers Estrangers.

Als cercles comercials i industrials regna inquietud respecte de les conseqüències que pugui tenir la paralització del treball en les mines del Ruhr.—Radio.

ELS SINDICATS ALEMANYES

Essen, 10.—La federació de Sindicats alemanys d'aquesta població pública ahir una protesta contra l'ocupació del Ruhr.—Havas.

Berlin, 10.—La "Gazeta general d'Alemanya" diu que el Sindicat de Rhenània i Westfàlia ha resolt traslladar-se des d'Essen a Hamberg.

Aquest Sindicat estima que amb aquesta mesura contribuirà a reduir en proporció sensible la producció de carbó en aquella conca.—Havas.

Berlin, 10.—Una nodrida representació de tots els sindicats alemanys i els directores de les més importants entitats comercials, industrials i bancàries visitaran ahir el canceller senyor Cuno. L'objecte de la visita era participar al cap del Govern que estaven disposats a tots els sacrificis per exercir una acció de protesta contra tot intent d'ocupació del territori nacional, garantint la unitat de front de tot el poble alemany.

El senyor Cuno contestà posant de manifest la necessitat d'unió de tots per portar a cap un treball pràctic.—Havas.

UNA DECLARACIÓ DEL MINISTRE DE A. E. ALEMANYA

Berlin, 10.—El ministre d'Afers Estrangers ha publicat una declaració dient entre altres coses que aduix la declaració de

L'Aviació

El tinent francès Thoret vola durant 69 minuts amb un passatger i el motor parat

París, 10.—Telegrafia de París a "Le Matin" que el tinent aviador Francès Thoret ha efectuat un vol amb passatger a motor parat, volant durant 69 minuts, batent el record mundial del sense motor amb passatger que fins ara pertanyia al constructor d'avions Fokker, que vol 37 minuts.—Havas.

UN PREMI ESPORTIU PER LA GESTA DE MAJOR SIGNIFICACIÓ MORAL

París, 10.—L'Acadèmia d'Esports concedirà un premi de 10.000 francs a l'autor de la gesta esportiva de l'any que tindrà el major significat moral. Anomenat una comissió encarregada d'examinar els expedients dels candidats. El tall es coneixerà el dia 20 de gener.—Radio.

L'incompliment d'Alemanya dona als francesos el dret de fer el que vulguin. Els articles 423 i 432, que perlen dels països ocupats, no preveuen en cap cas una extensió d'aquesta ocupació. Les mesures que parla el paràgraf no poden, doncs, referir-se més que a mesures realitzables en els països ocupats.

Pel febrer darrer M. Briand reconèixer en el Parlament que l'establiment d'un règim duaner especial en els països renans sortia del tractat i ampliava les garanties dels aliats; així s'aplica encara molt més bé als països no ocupats. Per últim, la declaració de la Comissió de reparacions no implica més un el pagament en diner de l'import de l'incompliment i no justifica de manera una ocupació de territoris per França. Aquesta cometa, doncs una il·legalitat.—Radio.

COMUNISTES FRANCESOS DETINGUTS

París, 10.—"Le Matin" diu que els alts funcionaris de Justícia el senyor Poincaré i els ministres de l'Interior i de Justícia han celebrat una conferència per tractar de les maniobres que tenen portar a cap els comunistes francesos.

Afegint el diari que els agents comunistes francesos i estrangers, portadors de passaports falsos, han estat detinguts a la frontera.—Havas.

París, 10.—Els militants comunistes Mourmoussan, Piel, Soudet, Albert Treint, Marais i René Gaston han estat detinguts aquest matí, acusats d'atemptat contra la seguretat de l'Estat a conseqüència de la pregonada anti-francesa pel mitjà d'articles i conferències que s'han publicat o han tingut lloc a Alemanya.—Havas.

ES CONFIRMA LA RETIRADA DELS REPRESENTANTS D'ALEMANYA A PARÍS I BRUSSEL·LES

Berlin, 10.—L'Agència Wolff diu que l'ambaixador d'Alemanya a París ha rebut ordres telegràfiques perquè marxi desacompanyat de l'ambaixador al Col·lector de la matèria.

Idèntiques ordres han estat comunicades al Ministre d'Alemanya a Brusselles.—Havas.

acord cordial" anglo-francès la valor d'una bancarrota total de la política de l'Entesa. Segons el França és troba en un esplèndid isolament, i Anglaterra, associant-se estretament als EE. UU., cerca el mitjà de retirar-se de la política continental europea.

Al mateix diari, segons reporta el "Temps", el diputat socialista Breitscheid deamentex que Alemanya s'afanyi per formular noves proposicions i que faci ofertes superiors a les que tenia primitivament la intenció de presentar als aliats. No creu el doctor Breitscheid en la possibilitat d'evitar les mesures coercitives anunciades per la Premsa francesa. La "Zeit" es demana si les altres potències podran o voldran frenar França. D'Itàlia—diu—no cal esperar res mentre Mussolini serà al Poder, el qual, per la seva política juguesca, està més aprop de França que d'Anglaterra. A la "Fulla de les vuit del vespre", Gothein fa una crida a l'Amèrica, Anglaterra i Holanda perquè salvin el món convidant-se per depreciar el franco francès. "El capitalisme internacional—diu—oblindria una gran victòria, faria un servei assenyat a la civilització fent caure Poincaré". Aquesta idea d'una campanya contra el franco francès es troba, segons el "Temps", a gairebé tots els diaris.

La "Gazeta de la Creu" recomana la resistència passiva, que la població hauria d'organitzar bell punt les tropes franceses entrassin al Ruhr. Al diari el comte Westarp, nacionalista, clama amb vehemència contra la declaració feta pel Govern del Reich de voler perseguir la política d'execució del tractat i invita el Govern a organitzar la resistència. "Si el Parlament—diu—no vol sancionar aquesta política, cal eridir el poble alemany". En canvi, Wirth, ex-canceller, caracteritza els homes polítics com a sembradors "d'un odi profund, ardent, que tard o d'hora madurarà en una col·lisió funesta". Invoa el tractat de Rapallo, que no "conté clàusules secretes d'ordre militar". Wirth, partidari del Tractat de Versalles, és molt moderat en les seves apreciacions, quasi-malencònic. La "Gazeta general d'Alemanya" creu que no hi haurà pau veritable a Europa mentre un gran poble com França anirà a remolc d'una Premsa "podrida fins als ossos".

Veiem ara la Premsa francesa. Agafem els extrems: L'"Action française" i l'"Humanité". Un exemple del tot el primer: "Sabem de bon origen que els

senyors Cachin, Treint, Monmauseau i Seimard són a Essen en servei comant per entendre parany a l'ocupació política i militar francesa. Esperem saber demà de més bon origen encara, que aquests quatre assassins de soldats francesos seran agafats i empresonats." Cal decretar l'estat de setge. L'estat de setge a Roma era la dictadura. En aquest moment la dictadura seria evidentment bona i desitjable. Manca de dictadura en l'estat de setge que, tanmateix és alguna cosa. "Val més la vida d'un soldat o d'un enginyer francès que la de deu mil alemanys o agents d'Alemanya."

Heu's ací l'"Humanité": "La marxa sobre el Ruhr no té res que veure, digu's el que es vulgui, amb la reparació dels països devastats. La marxa sobre el Ruhr no "pagarà". Com no ha "pagat" l'ocupació rhenana. L'ocupació del Ruhr no és pas per procurar a França el carbó que no li manca. És el col del Ruhr allí que la metal·lúrgia francesa no pas França cobeeja. La marxa sobre el Ruhr comporta una doble finalitat: d'una part, apoderar-se del col de què Alemanya és rica; d'altra part, subjectar la metal·lúrgia alemanya al control francès."

tal·lúrgia francesa. Així és: obligar els metal·lúrgics alemanys a comprar el mineral francès. "La més gran paràntia de l'era capitalista."

Segons la "Rote Fahne", els representants dels Comités comunistes de França, Anglaterra, Itàlia, Bèlgica, Holanda i Txecoslovàquia reunits a Essen han al·legat una crida als treballadors francesos i alemanys a conté aquests termes: "Treballadors! El perill que ens amenaça és gegantí. El temps empeny a l'obra! A la vegada s'ha organitzat manifestacions comunistes."

A la Premsa estrangera s'ha estat comunicada la conferència d'En Cambó en aquests termes curiosos: "El senyor Cambó, líder regionalista, ha pronunciat un discurs separatista. Si Catalunya, diu el senyor Cambó, obté alguna cosa, serà per un acord amb Espanya, o per mitjà d'una Unió Abans que veure Catalunya reconeixés a la seva personalitat preferiria veure la destrucció d'Abans que veure la sotmesa, ferir-hi que se separa d'Espanya Cal, però, evitar aquesta catàstrofe."

CONFERENCIES

PREMSA ASSOCIADA
: CORRESPONSALS :

D'ESPANYA

El problema de Catalunya En Zozaya contra el criteri de l'ABC

Antoni Zozaya publica a "El Liberal" una crònica, titulada "El problema català" i rebutja el dilema que "A B C" estableix de "Germans o estrangers", puix tot dilema és un carreró sense sortida, del qual s'ha de fugir.

I afegeix:
"Ara el que es pot preguntar és si és veritablement Castella la que dona a triar als catalans entre la submissió a un règim d'injustícia i d'opressió i l'estrangerisme, i si és veritablement Catalunya la que obliga els castellans a triar entre l'esclavitud i la guerra.

Perquè els pobles arriben molt fàcilment a solucions de concòrdia; els que no transigeixen mai són els falsos representants i els que ens usurpen la seva sobirania per defensar llurs particularismes interessos.

Per aquesta usurpació de personalitat i de funcions no és sols el problema catalanista el que ens sembla insoluble, sinó tots els conflictes humans.

No són únicament Catalunya i Castella les que es troben entre l'espasa i la paret, sinó França i Alemanya, Anglaterra i Rússia, Europa i Amèrica.

Per ésser els capitalistes els que parlen sempre, i mai els treballadors, el Marroc segueix obligat a elegir entre l'esclavitud i l'extermini, i Espanya entre el desprestigi internacional i el seu desgastament a l'Àfrica.

Per la preponderància dels interessos productors sobre els col·lectius, França passa per un dels trànsits anginosos de la seva història i ha d'elegir entre arrostrar l'avversió de la Gran Bretanya o trobar-se exposada, en termini molt breu, a ésser envaïda per Alemanya.

I aquesta, per molt anàleg, es veu amenaçada de la ruïna o de la invasió.

Com res hi ha permanent a la vida, a nosaltres ens tocarà viure sobresaltats, però als nostres fills els inculcarà segurament la creia de l'espasa i trobaran la paret en runes i als dilemes dels pèssims i dels subjutadors ambiciosos seguirà l'antimema de l'eternitat: "Mortals: no servís un diu immortal."

El mateix diari, en un altre article, diu que hi ha una part del problema català, l'extremista i impudic, que és completament antipàtic i oportunista, però hi ha un altre aspecte del catalanisme que revesteix veritable importància i mereix la major atenció del Govern.

Es el sentit temperat de les reivindicacions polítiques i administratives de la regió catalana, a igual distància de la boigèria separatista que del governamentisme de la Unió Monàrquica. Militen en aquesta zona del catalanisme el millor i més nombros del Principat i són els seus ideals noblement sentits, que ni s'exalten en la contradicció estranya i l'interès propi, quan alguna oportunitat política ho exigeix.

Afegeix que no s'ha de contestar a les violències catalanistes amb altres violències i que l'indispensable ja és que el Govern parli amb claredat i amb urgència.

Però, els problemes nacionals tenen el seu ordre i no és aquest el moment oportú per abordar el problema catalanista.

Aquest Govern vingut a liquidar el problema del Marroc i no s'ha de distreure l'atenció pública amb un altre conflicte.

COMENTANT EL DISCURS D'EN CAMBÓ

"A B C" es congratula d'haver donat amb la seva campanya un indubitablement espanyol al problema català, en virtut del qual es començarà de parlar el llenguatge de la sinceritat.

Recull les primeres paraules del discurs del senyor Cambó, per negar que Espanya hagi fet política assimilista, car ha tractat Catalunya com les altres regions. Mai no ha fet tasca d'espanyolització a Catalunya. Ha procedit amb una gran tolerància i un gran respecte per a totes les manifestacions del caràcter català. Per tant — diu — no pot haver fracassat una política que mai ha existit.

Tampoc no hi ha ningú que vulgui esborrar la personalitat de Catalunya. Quan s'afirma això, sabem que no és veritat, és comet una obra imperdonable.

Els límits de Castella són avui els límits d'Espanya i Catalunya hi cap amb tota la seva llure personalitat i tota dignitat com les altres regions espanyoles.

El senyor Cambó reconeix en el seu discurs que el món va a les grans concentracions, i en aquesta conferència hi ha el re-

coneixement que Catalunya és enganyada amb idees atàviques que el món rebutja.

Catalunya independent, sense compensacions que oferi a França, viurà emparada entre dues nacions grans, i hauria de realitzar enormes sacrificis de tributació per mantenir un exèrcit, una armada, una marina mercant i una diplomàcia. El seu lloc no podria ésser la porta oberta al tràfic d'una nació de vint milions d'habitants, i no podria, per tant, competir amb altres ports mediterranis.

— "El Imparcial" recorda el seu constant criteri sobre el problema català i preconitza una vegada més una ampla descentralització administrativa, però no altres coses.

No obstant, reconeix que les coses han adquirit gravetat i convida al Govern a que intervingui urgentment, encara que amb prudent energia i equànime diligència.

Després recull uns paràgrafs de la revista neoyorquina "Nautilus" que diuen així:

"Barcelona s'ha convertit en el port més car del Mediterrani. Ara sembla que demés dels alts impostos que allí es cobren, els més elevats d'Espanya, els armadors que envien vapors a Barcelona reben dels seus agents i corredors comptes misteriosos de despeses dels que no es pot obtenir comprovants perquè són pagaments inconfessables que es fan a funcionaris de Duanes per a obtenir preferents consideracions.

L'opinió general és que mentre aquest estat de coses perduri els armadors de vapors s'abstindran de trametre els seus a aquest port fins no tenir la seguretat de les despeses que en l'esmentat es paguin, puix no hi ha comparació entre els que s'abonen en l'indicat port de Barcelona i els que es paguen en els altres d'Espanya."

"El Imparcial" demana al Govern que com més aviat millor s'acleari el que hi hagi de veritat en la denúncia que aquesta revista formula per a corregir-ho immediatament.

— "El Debate" diu:
"No podem sotmetre els punts de vista d'alguns confreres que en presència dels discurs del senyor Cambó a Barcelona volen negar sinceritat al polític català o es dedueixen a la vedada tasca d'esbrinar intencions.

No és que veiem nosaltres en el senyor Cambó un idealista pur; més no ens costa treball creure que davant la situació general d'Espanya i l'especial en què es troba Catalunya, un home com ell, conscient de la seva responsabilitat, aspiri a facilitar una solució a un dels problemes més greus que té avui plantejats el Govern d'Espanya.

El que procedeix al nostre judici, és recollir a Madrid les paraules d'amistat que ens arriben de més enllà de l'Ebre.

Si pel contrari Madrid i el conjunt de les altres regions espanyoles hostilitzen Catalunya o una de les seves parts, el resultat fatal serà la guerra civil.

Som escassos en l'elogi al discurs del senyor Cambó perquè bé prou que s'ha parlat de l'assumpció. El que cal és, ans que tot, una actuació pràctica, i creiem que els regionalistes catalans han de trobar a la resta d'Espanya forces polítiques que col·loquin al cap de llurs programes l'autonomia regional i local.

— A "El Sol", el senyor Gómez de Baquero diu que el discurs del senyor Cambó és un dels més importants documents polítics d'aquests últims temps que ha tingut la rara virtut de la franquesa.

Afegeix que el senyor Cambó es mostra més català que espanyol. El seu patriotisme espanyol és un patriotisme federal.

Dos patriotismes federals, el d'Alemanya i el dels Estats Units, són els que han engendrat sentiments nacionals vigorosíssims que rivalitzen amb els dels pobles unitaris, mentre que l'Acta d'Unió mai reconcilia a Irlanda amb Anglaterra.

El senyor Cambó ha fet justícia a Castella, parlant d'aquesta amb cert entusiasme, i ha fet una crítica del separatisme, que per ésser desapaixonada i objectiva, és més convincent.

Què seria una Catalunya independent? Veu clarament el polític català que seria un Estat petit, desequilibrat, abrumat per una enorme capitalitat sobre un breu cos. L'exemple de Portugal, que malgrat de sa major població, de ses colònies, de la seva expansió americana al Brasil, veu debatent-se amb la dificultat econòmica d'una nació petita, obligada a sostenir el pes d'un Estat gran, s'imposa com un avís.

Encara en pensar que la política internacional de Catalunya, s'hauria d'orientar envers Espanya al dia següent de la independència, si no volia ésser un departament francès.

trideixa guerra civil no podria pretendre's la independència.

Però s'han de recollir també altres tesis del discurs del senyor Cambó i reconèixer i admirar l'esforç de Catalunya per restaurar la seva llengua i fer renàixer la seva literatura, el seu batic europeu, la seva xarxa de modernitat, el seu esforç per cercar l'originalitat en l'art.

El lamentable és que no hagi parlat sempre així el senyor Cambó. Si parlés sempre amb aquesta franquesa, tots els espanyols, catalans i castellans, li haguessin facilitat el camí de l'harmonia. Encara s'hi és a temps. Encara podem tots concórrer a què Espanya, segons una frase del senyor Puig i Cadafalch, sigui l'alcàsser de les futures concòrdies ibèriques. Espanya no pretén ésser presó de pobles.

MOVIMENT BURSATIL

A la sessió de Borsa d'avui s'ha notat molt dubte a les operacions per estar a l'espectativa del desenrotllament de la qüestió internacional.

El rolle de moneda estrangera es manifestà restringit i amb molt poc negoci.

Els francs aconseguiren una pujada de 1'05 per cent, però després de l'hora queden menys fermes que al començament. Les lliures se sostenen i els dòllars estan fluïdus.

Els marcs es negocien particularment a 0'06.

Els Fons públics encalmats i amb més excedés que oferta.

En valors industrials tenen cotitzacions avantatjoses les Sucreres i les "Feligueres".

EL BANC D'ESPANYA

Els nous consellers del Banc d'Espanya, com de Gamazo, Sáez i López d'Origa, per la Banca; Paraiso, per les Cambres de Comerç; i Azara, pels Sindicats Agrícoles, es proposen plantejar davant el Consell una qüestió relacionada amb les facultats jurídiques de les seves representacions. Els Estatuts limiten aquesta facultat que, segons els interessats, restringeix la Llei, i desitgen resoldre la qüestió per fixar la seva condició d'una manera definitiva.

ELS XECES CREUATS

La "Gaceta" publica el conegut decret extint de l'impost del tiastre als xecs creuats.

CONCLUSIONS D'UNA ASSEMBLEA

Ha acabat l'Assemblea que anualment celebra l'Associació de Llicenciats i Doctors Catedràtics d'Institut, aprovant, entre altres, aquestes conclusions:

L'Assemblea, oposant-se a la ficció legal que no hi han llibres de text existents de fet, declara la conveniència dels mateixos en el segon ensenyament, i que es reconeixi oficialment la seva existència.

Els catedràtics, els alumnes dels quals haguessin d'utilitzar els llibres de text, hauran de designar des del primer dia de curs els que s'acomodin al programa i explicacions.

Fora dels llibres de text es prohibeix la designació o ús de cap material uniforme, com mapes, quaderns, etc., podent-se únicament emprar paper i quaderns corrents de la classe i forma elegida lliurement pels alumnes.

Tots els llibres de text, actuals i els que en el successiu hagin de publicar-se, seran revisats en el seu triple aspecte científic, pedagògic i econòmic.

Es constituirà immediatament una Comissió de catedràtics d'Institut de cada assignatura, que formularà les seves observacions sobre cada llibre respecte a la seva valor científica i pedagògica i aquestes observacions seran comunicades privadament a l'autor, per tal que pugui tenir-les en compte en la impressió si l'obra és manuscrita, o en la reimpressió si l'obra està impresa.

Igualment en els llibres actuals i en els que més tard es publicuin es determinarà, després d'escoltar a l'autor, si el preu assenyalat a l'obra és excessiu.

La persistència de l'autor en mantenir greus i indiscutibles errors o en sostenir un preu exagerat determinarà a la Comissió a denunciar el cas concret al ministre per tal que se li imposi la deguda sanció.

La Junta de l'Associació de Catedràtics, a més a més, recollirà i tramitarà totes les denúncies que sobre llibres de text se li comuniquin pels Claustres o particulars del domicili social, en l'Institut del Cardenal Cisneros.

S'acorda sol·licitar la urgent creació de tots els Instituts que siguin necessaris per atendre en cada un d'ells un màxim de mil matriculats en ensenyament oficial, lliure i col·legiada, i determinar a la Superioritat que es constitueixi la Federació d'Instituts. Els tribunals d'examen se for-

maran per tres catedràtics de la mateixa assignatura, elegits per sortej en el mes de maig de cada curs entre els numeraris dels Instituts Federals. Aquesta Federació s'establirà de manera que el treball de l'examinador sigui aproximadament igual per a cadascun.

El número d'exàmens autoritzats en cada dia de treball del Tribunal no podrà ésser superior a 35, castigant-se amb la nul·litat tot excedent en tal sentit. S'acorda també sol·licitar dels Poders públics la reposició de les quantitats que per residència peribia el personal docent d'alguns Instituts.

Manifestà la disconformitat de l'Assemblea amb la proposta de la Secció 2 del Consell d'Instrucció sobre jubilació forçosa, i per últim testimoniar la gratitud als parlamentaris que han ajudat a l'Assemblea amb les seves gestions a favor de la classe.

Es proposaren algunes modificacions amb l'actual reglament d'oposicions.

S'aprovaren ponències relatives a permutes, concursos, excedències, agregacions, càrrecs administratius, professions especials, Montis-pius, derogació del lora de concursos per a l'ingrés a Escoles i instituts i reforma dels exàmens d'ingrés.

LA TASCA MINISTERIAL

El cap del Govern ha manifestat aquesta tarda que el rei i els seus acompanyants de càcera havien arribat aquest matí sense novetats a Moratalla.

Ha afegit que dissabte es reunirà el Consell de ministres i que deliberaran sobre la ponència de subsistències.

El ministre de la Governació ha manifestat que persistint en la línia de conducta que s'ha via fixat, la qual cosa realitza sense importar-li les campanyes d'uns i altres, avui s'havien clausurat les sales de joc de diversos oïscs, entre ells l'Aslúria, on ocorregué aquesta matindada el succés dels disparats, el Centre Literari anomenat d'Autors, l'Andalus, el Manxet i el Magerida.

A més ha tornat el ministre a dirigir una circular als governadors, reiterant-los les ordres perquè no consentin el joc baix cap pretext.

El senyor Gasset, en rebre al migdia els periodistes, els ha comunicat que abir es va reunir al ministeri la ponència formada per ell i pels ministres de Finances, Governació i Marina.

A proposta del ministre de Foment s'entaula una ampla discussió, aprovant-se un projecte de Reial Decret el qual serà portat per a l'estudi de llurs companys al pròxim Consell.

Una comissió d'agraris, presidida pel vescomte d'Eza, ha anat aquest matí al ministeri amb ànim d'entrevistar-se amb el ministre, però el senyor Gasset no hi era.

ELS BLADERS I FARINAIRES

S'ha celebrat al Palau una assemblea de bladers i farinaires per deliberar sobre una ponència que presentaven els fabricants.

Per resoldre la crisi actual proposaven els farinaires que se sol·licitessin al Govern bons d'exportació per a la farina.

El president de la Federació C. A. de la Rioja, senyor Díaz del Corral, que ostentava demés la representació dels agraris alavosos, fou el primer que s'oposà a la proposta, per entendre que no solucionaria el conflicte i que perjudicaria als cerealistes.

A l'opinió dels representants catòlics agraris s'hi sumaren l'Associació general d'agricultors i altres entitats.

ELS ARQUITECTES I EN ROMANONES

El president de la Societat d'Arquitectes, en representació de l'entitat i per acord de la seva Junta directiva, ha visitat al Comte de Romanones per a expressar-li la satisfacció amb què l'esmentada corporació ha vist la signatura del R. D. per a la defensa del patrimoni artístic nacional, per entendre que aquesta immensa riquesa, que tant all pisa el prestigi del nostre país, necessita disposicions radicals, com la Llei italiana, que l'omparin contra les ambicions d'usurers sense escrúpols i contra la inculcra ambiental.

EN RAPEL MARQUINA: PREMIAT

En el concurs obert per la Real Acadèmia de San Fernando, per a sol·licitar la festa de la festa amb el tema: "La pintura en una o diverses Repúbliques hispano-americanes", ha estat premiat el treball "La pintura en la República Argentina", de la qual és autor el literat Rafael Marquina.

En virtut de les bases del concurs, En Marquina ha estat nomenat corresponent de l'esmentada Acadèmia.

La qüestió del Marroc

La malaltia d'En Villanueva

Aquesta tarda, a darrera hora, ha sofert un empitjorament en la seva malaltia En Villanueva.

La febre ha augmentat a conseqüència d'un focus d'infecció, que s'ha presentat. El malalt està postrat, i el mal entra en un període que requereix molta atenció.

La família no se separa del costat del malalt. Solament aquesta tarda ha sortit el fill d'En Villanueva per a cercar un metge, puix el Doctor Ergüeta es troba també enllitat i malalt.

El diaris d'aquesta nit recullen noves molt optimistes sobre l'estat d'En Villanueva, assegurant que molt aviat la millora iniciada facilitaria la solució del Govern per la presa de possessió per En Villanueva de l'Alta Comissaria d'Espanya al Marroc.

A les vuit de la nit en Villanueva ha sofert un nou agravament en la seva malaltia.

La febre ha pujat fins a prop dels 40 graus, precedida d'una dissenteria que ha alarmat al doctor Giménez, el qual, en vista de que el doctor Ergüeta, que l'assistia, es troba indisposat, ha aconsellat a la família la conveniència de celebrar consulta amb altre especialista.

A dos quarts de nou ha arribat al domicili d'En Villanueva el ministre de la Guerra, el qual no ha pogut veure al malalt.

Un fill d'aquest ha expressat a l'Alcalde Zamora la mala impressió que li havia produït aquest inesperat empitjorament en la malaltia.

Des de l'edifici d'En Villanueva el ministre s'ha traslladat al del President del Consell, al qual ha notificat aquestes desagradables noves.

Aquest nou contratemps torna a plantejar en el sí del Govern la preocupació del nomenament immediat de la persona que substitueixi a En Villanueva a l'Alta Comissaria. Encara que amb el natural sentiment, l'excional interès del problema obliga al Govern a prendre aquesta resolució.

Creiem que el dissabte i diumenge es celebraran Consells de ministres per tal de tractar exclusivament del ple del Marroc.

Tot el que es digui de probables nomenaments no té ara en absolut cap fonament.

Es possible que el Marquès d'Alhucemas, davant aquesta eventualitat, hagi pensat amb un sol nom, no consultat encara, que ocupa un lloc en l'actualitat i segurament el seu nomenament, d'acceptar-lo, seria molt ben rebut.

NO ES CERCARA SUSTITUT A EN VILLANUEVA

El president del Consell ha manifestat que el senyor Villanueva continua millorant en la seva malaltia.

—Per cert — ha dit — que són infundats aquests rumors circulats abir sobre propòsits i treballs del Govern per a la designació d'altre Comissari, o la fixació d'un règim provisional sobre el Marroc, per a fer front a la intermitent plantejada per la malaltia del senyor Villanueva.

El Govern no ha fet cap gestió, estant, com està, confiat en la millora del senyor Villanueva.

Més tard s'ha canviat d'opinió.

EL COMUNICAT D'ANIT

El general enarregat del despatx diu que en la Zona no hi ha novetats.

CONFERENCIA ELECTORAL

Aquesta tarda s'ha celebrat una conferència entre el president del Consell i En Sánchez Guerra. Probablement hauran parlat de les eleccions.

LA REPRESSIO DEL JOO

Està quasi acabada la clausura de centres i cicles on es jugava. El governador civil, complint ordres de Governació, ha disposat que avui acabi el joc als centres manxecs, aragoneses, Fills de Madrid, Liceu d'Amèrica i algun altre.

RAID D'AVIACIO : UN CABLE

Palma de Mallorca. — Un aviadador català ha efectuat un raid interessant.

Arribà a Felimtz des de Portvends, portant un hidroavió. Emprà 2 hores i 45 minuts.

El dit aviadador fou adquirit a Itàlia amb destinació a l'Escola d'Aviació establerta a Felanitx.

Ha arribat al vapor cable "Telefonia", estenent el cable directe des de València a Palma, fins a 20 milles de Cala Major, on s'amarrarà.

JUBILACIO D'UN REGISTRADOR

Una R. O. que publica avui el diari oficial jubila a En Daniel Berjam Escobar, registrador de la propietat del districte d'Ocidental, de Barcelona, de primera classe.

DE CATALUNYA

CAPSANES

Transformació d'una vella entitat cultural i recreativa en Casal Nacionalista

La vetlla del disabte, diada dels Reis, tingué lloc un acte verament patriòtic. Uns dies avans elements de la Joventut Nacionalista, al cap dels quals van els fermes nacionalistes senyors A. Barceló i En R. Sedó Borrell, entraren a formar part de la junta de govern de la societat "Círculo de Solidaridad e Instrucción", l'entitat més important del poble i que fa més de calorze anys que fou fundada. Tan aviat com els esmentats elements entraren a formar part del consell directiu del "Círculo", convocaren per al dia dels Reis, a les set de la vetlla, una junta general extraordinària. Arribada que fou l'hora, En Barceló, com a president, obrí l'acte en mig d'una expectació enorme de la gran concurrència que omplia la sala.

Començà amb un parlament rubert de patriotisme i de veritable doctrina nacionalista. Fôu veure la necessitat i la conveniència que el "Círculo" que de societat merament recreativa que només era, fos que fins el caire de cultural havia perdut, passés a ésser un Casal Nacionalista, aportant arguments irrefutables en pro de la transformació, entonant un cant a la llibertat de Catalunya. Fou molt ocauoniat.

Tot seguit prengué la paraula En R. Sedó Borrell, apoiat la tesi del senyor Barceló. Avui, diu, més que mai es fa necessària la unió de tots els catalans per lliberar la Pàtria esclava.

Preguntà després quina era la voluntat dels socis; si transformar la societat en Casal Nacionalista o continuar igual que abans. La contesta de canviar el "Círculo" en Casal Nacionalista fou unànim, llegint-se tot seguit els nous estatuts i acabant-se l'acte en mig de gran entusiasme.

Sabem que per la inauguració oficial del Casal Nacionalista ens visitaran elements d'Acció Catalana.

SEU D'URSELL

En Tomás Roig i Llop donà, la diada dels Reis, una conferència en aquesta ciutat sobre l'obra que realitza l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana.

Pot afirmar-se que acudí a escoltar l'incansable propagandista el bo i millor de la població, omplint-se de gom a gom el magnífic teatre de l'Institut Obrer, guanyant credit per a aquest objecte als organitzadors.

El jove advocat de la Seu senyor Fornes presentà, amb paraula escient, el conferenciant.

En Roig i Llop parlà del passat de Catalunya, retraient-ne els seus temps de glòria i de decadència, fent una fervorosa apologia dels atributs bàsics de la nostra racial espiritualitat: l'Idoma i el dret. "Només Déu—digué—pot esborrar de la terra la nostra pàtria, però poden els nostres enemics malmetre-la si no conservem i perfeccionem amb cura aquesta herència."

Perquè això mai no arribi ens és necessari inculcar en cada infant la pura sensibilitat del ciutadà patriota, conscient i optimista en el compliment dels seus deures. I cap com ens serà més eficaç per aconseguir-ho que el de l'escola catalana. Veni's aquí la finalitat cabdal de la Protectora."

I aquí feu una exposició detallada del que fa i del que pensa fer, remarcant com la seva creixença esponerosa—més de 8.000 socis individuals i 200 col·lectius avui—és una prova que evidencia l'encertada orientació tècnica, i de retop nacionalitzadora que els seus directores li imprimeixen.

Llegué el seu parlament En Roig i Llop convidant els concurrents a què, com cavallers de Sant Jordi, esgrimint l'arma de l'ensenyança nostra, s'apressin a lluitar Catalunya—princesa bellíssima—del dragó que li emmetzina l'ànima.

Grans aplaudiments coronaren tan interessant i florida disertació.

En mig d'un pregon entusiasme es prengué a la constitució de la Delegació de la Protectora, trametent-se el següent telegrama a l'entitat matriu:

Conferència sobre Escola Catalana, gran diada, degut parlament brillantíssim. En Tomás Roig. Públic nombrosíssim i selecte.

Viaja La Protectora! Per la Comissió Organitzadora.—Fornes.

ARENYS DE MAR

La companyia d'aficionats de la Joventut Nacionalista que tan encertadament dirigeix nostre bon amic En Carles Xena, representà diumenge passat, el drama "El rector de Vallfogona",

ANGLO-SOUTH AMERICAN BANK, LTD.

CASA CENTRAL: LONDRES — CAPITAL I RESERVES: Més de Lliures esterlines 13.000.000

Sucursals: Barcelona, Plaça de Catalunya, 9; Madrid, Bilbao, Vigo, Sevilla, València, París, Nova York (agència), Bradford i Manchester
24 Sucursals a l'Argentina, Xile, Perú, Mèxic i Uruguai

CAIXES DE LLOGUER

ESPECTACLES

Principal Palace Plaça del Teatre, 2 i 4
Telèfons 5125 i 14736 A

DARRERA SETMANA

de la fastuosa revista de gran espectacle

CRI-CRI

per haver estat contractada per als teatres Apolo, de València, i Reina Victòria, de Madrid.

AVUI, DIJOUS

Gran matinée a les quatre de la tarda
i nit, a les deu.

CRI-CRI

amb les delicioses escenes de

IDILLI DE NINES

i el nou quadre

LA TEVA DANSA I LA MEVA

per

Mr. and Mrs. JACKSON

i prenent part a la representa-

ció els famosos dansaires rus-

SOS

LYDIA JOHNSON i K. ALPEROFF

Diumenge vinent, dia 14, comiat de la Companyia

TEATRES

Teatre Català Romea

Avui, dijous, tarda, a les cinc: Els pastorets, amb l'arribada dels Reis d'Orient, que repartiran joguines als infants.

Nit, a les deu:

Tortúlla Catalana

LA CASAMENTERA

LA CREU DE LA MÀSIA

Divendres, tarda, El paquetol "Tenacity" i Civilizats tanmateix. Nit, comiat del gran tràgic Ernest Zaccari. Última sessió d'act. Tristram amor i Don Pietro Caruso.

TIVOLI

Espectacle IRIS - PALMER

Demà, divendres, 12 de gener, a les deu de la nit

BALLET SOBRE GEL

Director artístic: Paul Czekow. Director d'orquestra: Josep Espelta

Primera part: Obertura, Una escena d'hivern a Saint Moritz, Litz, La minyona, Sra. Bertrud Ehrich, Friener, 4. Marxa militar, senyor Paul Kreckow, campió del món. Tercera part: Per a donar repàs als artistes, hi haurà un acte còmic pels jugadors mundials Talo i May

Tercera part:

Schachmat

Espectacle artístic de primer ordre

GRAN TEATRE DEL LICEU

Avui, 11 de gener, a les tres de la tarda, comiat de la solista artista T. Paul Randaccio. 1. Acte primer de l'òpera, per la senyora Paul Randaccio.

Teatre Català Romea

Telèfon 3,500 A.—Dilluns, 15. Tercera vetllada selecta. La comèdia en tres actes, original d'En Josep Pous i Pagès
SANTS I DIABLES

Gran Teatre Espanyol

PEP SANTPERE
RESUMPTIO CASALS
Avui, dijous, 11 gener. Tarda, a dos quarts de cinc. Vermut especial. Entrada i butaca 2 pessetes. L'obra del dia, A l'ombra de Mont-Juic i La por. Nit, a les deu. Estrena de l'espectacle vodevillesc, asfíric, còmic, líric, ballable i deportiu, en tres actes i deu episodis, alguns d'ells nous, de Joaquim Montero, Noves i velles temptacions de Sant Pere. Demà, divendres, tarda, darrera de Les dones de tot-hom. Nit i totes les nits, Noves i velles temptacions de Sant Pere.

Teatre Còmic

Avui, tarda, a dos quarts de cinc. La dama de les Camelias. Nit, a dos quarts de deu, Les dos argentes franceses. 2. Colossal èxit de broma, obra d'actualitat, l'apropositi en 1 acte de C. Rubio. La tornada d'En Nandu. Ovarions continus als completos de la nit per Rubio. 3. Exit sorollós, l'obra del dia, broma continua, la revista local en 1 acte, sis quadres i apoteosi d'E. Tubau. 4. Pl-pl Titols del quadre: 1. Pl-pl al quartell. 2. Las bullarinas angleses. 3. Com està l'art? 4. La Rambla i el Metropoli. 5. Els asos de la política. 6. Les subalternes en solfa (completa de gran èxit). Apoteosi. Espècia monumental. Tota la companyia a escena, balls, couplets, broma continua.

TEATRE NOVETATS

Veu elegant
BALLS DE DISFRESSES
AURIGEMMA-CANADO
Dissabte, 20 de gener
BALL GBOO

Localitats: Casa Aurigemma, Fernando, 53, i a la taquilla del teatre

Teatre Poliorama

Companyia de comèdia
QUELL - TUDELA - ASQUERINO - CORTES
(Telèfon 4134 A)

Avui, dijous, tarda, matí-nee de moda popular: El veritable i creixent èxit
LA POBRE CENICIENTA
(La Ventafocs)

Nit, a les deu, moda selecta popular. L'èxit de gran broma

LOS FRESCOS

Teatre Nou

Espectacles Empresa Fraga S. A.
El dissabte, 13 de gener, a les deu de la nit, esdevinent teatral. Debut de la gran companyia argentina Muñoz-Alippi; estranya a l'escenari de la llegenda criolla, en cinc quadres, El último gaucho, i la famosa obra en tres quadres, La borrachera del tango, balls i cançons típiques, "pajada" de contrapunt, "videlinas"

balla "Al Gato", "Zambra" i "Gran pericón nacional". Espectacle nou a Barcelona. Originalitat, Art. No falteu al debut d'aquesta important companyia.

ELBORADO

Companyia de sarsuela
Ortas - Leonis - Gallego

Avui, dijous, tarda, a les cinc.
LA NINA DE LAS PLANCHAS
La farsa sainetesca en dos actes i sis quadres i una petita comedia a próleg.

EL PARQUE DE SEVILLA

Nit, a les deu, La Magdalena te guile. La broma sarsuela en un acte i tres quadres.

LOS GUAPOS

L'opereta en un acte i tres quadres

LA NINA DE LOS BESOS

Demà, divendres, benefici de Casimir Ortas. Tarda, 11 Plancha i Pepe Conde. Nit, El entierro de la sardina. Los chorros del oro i La costa azul.

CIRC PALISSE

Marqués del Duero, cantonada Comte del Asalto

L'EXHIBICIO DE FERES NIES GRAN DEL MON

32 ósses, 6 elefants, 10 lleons, 6 tigres reals, 17 simis, 32 cavalls, camells, búfals, etc. etc.

Continuen les ocasions del aquarel més emocionant que es coneix

ELS CODONAS

El temerari domador Fischer amb els seus ferotges tigres reals

El grup més emocionant del món Els 20 ósses polars

i altres formidables atraccions. Cada nit, a les deu.

Colossal funcions. Dijous, dissabte i diumenge, grans matinées, a dos quarts de cinc

Tots els dies, des de les 10 del matí a les 5 de la nit, visita al Parc Zoològic. La col·lecció de feres més notable del món

CINEMES

Saló Catalunya

Notable sessió Jordà. Avui, dijous, últim dia del gran èxit triomf La dama de la flor (reporteri M. de Miguel), perillósíssima joia d'art, dirigida per Mister Henry Hourst, de la Famous Player, de Nova York. En colossal del Programa Ajuria. La apote, creació de Dorothy Dalton: Naixement del príncep de Gales (tercer) i la de broma continua, Tomaset conqueridor. Demà, divendres, moda, estranya. Força contra força. Dilluns, la colossal estranya del Relat Programa Ajuria. La presa de l'abisme, salvament d'un submarí al fons de la mar.

Diana Argentina-Excelsior

Avui, 1, Els fills de les tenebres La reina mora, La deessa de Broadway, Eclipsi de lluna de mel, Bufonades.

KURSAAL

PALAU DE LA CINEMATOGRAFIA

ARISTOCRATIC SALO

Avui, dijous, grans estrenes

ACTUALITATS GAUMONT

La deessa de Broadway

BUFONADES

ROGER-LA-MONTE

i LA PRIMERA PROMESA

Teatres Triomf i Marina i CINEMA NOU

Avui, El noi, Panthea, 1; El capità Kidd, 15; El triomf de la via fèrria, La reina de la llum, 7.

Gran Teatre Comtal i Gran Cinema Bohèmia

Avui, dijous, tarda i nit, colossals programes. Grans estrenes. La deessa de Broadway, la famosa pel·lícula El noi, per Charlot, Eclipsi de lluna de mel, Monerías, Amor de Joventut i primera jornada del gran film

ELS FILLS DE LES TENEBRES

Palace Cine

GRAN SALO DE MOGA

Aristocràtiques sessions artístiques Programes extraordinaris

Avui, dijous. Grans estrenes. La deessa de Broadway, Monerías, primer capítol del gran film

ELS FILLS DE LES TENEBRES

i la de gran èxit Dues setmanes de vacances. — Molt aviat estranya de la grandiosa pel·lícula El secret del príncep xitès, per Lewis Stone.

Monumental i Walkyria

Avui, dijous, estrenes: El capità Kidd, 15 i últim; El noi. Gran represa, per Charlot; Animes inquietes, Programa Ajuria; Amor de Joventut, La senyoreta de doble vida, Actualitats Gaumont. — Diumenge, nit, estranya de la gran sèrie en set jornades Els paries de l'amor, Vint-i-tres i mitja hora de permís.

MUSIC-HALLS

EDEN CONCERT

Asalto, 12.—Exit de Glòria Gil Roy, cançonista; Lou Janot, bn Marina; Ramoneta Rovira, cançonista. Cada dia, aperitíu dancing. Gran tabarín americà.

LA BUENA SOMBRA

Ginjol, 3.—Cabaret continu de les set a dos quarts de deu i de

G. ALOMAR

Curació ràpida i segura de la blenorragia crònica. Les recents, en dues o tres cures, mil. jancant aparell especial. Aribau, 5, d'11 a 1 i de 3 a 5. Dies festius, de 10 a 12. Econòmica: Unió, 20, de 7 a 9.

CALÇAT

higiénic amb SOLA DE GOMA marca FORD, Box-calf, tall anglès, doble sola de cuir

14⁵⁰ i 15⁵⁰ Ptes. parell

VENDES AL DETALL

Carrer ANSELM CLAVÉ, 9 (Final de les Rambles)

Dr. BOADA Mals de la pell. Vies urinàries. Raig X. Corts Catalanes, 642, de 2 a 4. Clínica de Sant Pau, 44 de 7 a 10

Josep Fors

Fàbrica de gèneres de punt
Canet de Mar (Barcelona)

Vermouth "AQUILA ROSSA" ES EL MILLOR

COOPERATIVA DE FLUID ELECTRIC

BARCELONA

Plaça de Catalunya, 9

Telefons: A. 2721
A. 2722

Societat integrada per prestigiosos elements industrials de Catalunya

CAPITAL SOCIAL: 32.000.000 PESSETES

Producció i distribució d'energia elèctrica exclusivament entre els seus associats, a base de la construcció de grans salts d'aigua i d'una central tèrmica alimentada per les seves propies mines

COMITE ADMINISTRATIU

President	Excm. Sr. Comte de Caralt
Vice-president 1. ^{er}	Excm. Sr. D. Joan Puig Marcó
" 2. ^{on}	D. Eduard Recasens
" 3. ^{er}	Excm. Sr. D. Carles Maristany
Tresorer	D. Tomàs Rosés
Vice-tresorer	D. Josep Badia
Comptador	D. Joan Bertrand
Vice-comptador	D. Lluís Torner
Conseller Delegat.	Excm. Sr. D. Joan Pich i Pon

VOCALS

D. Claudi Arañó	D. Jaume Imbern
D. Ceferí Ballesteros	Excm. Sr. Duc de l'Infantado
D. Enric Cabello	D. Josep Llobet Gurí
D. Evarist Fàbregas	D. Vicens Montal
D. Ramon Fernández	D. Max Müller
D. Antoni Gassol	D. Udo de Ruttkay
Excm. Sr. Baró de Güell	D. Francesc Vives Pons

Secretari general: D. Francesc Ripoll

L'estat avançat dels treballs que està portant a cap aquesta Societat per a la producció de l'energia, instal·lació de línies de distribució (la de alimentació general a 110.000 volts des de la regió dels salts i mines fins a Sant Andreu de Palomar, i les secundaries a Calella, recorrent el litoral, a Igualada, a Sabadell i a Santa Coloma de Cervelló), establiment de distribució a les poblacions i pobles i a la construcció de centrals i estacions transformadores, permetrà començar aquest any el subministre d'energia per atendre els serveis compresos en el primer pla, realitzant-se immediatament després el desenròtle del segon pla, o sigui l'electrificació d'altres importants comarques catalanes

Cases subministradores de maquinària i material, els contractes amb les quals ja han estat firmats:

ESCHER WYAS ET CIE. : FILL DE M. MATEU : JOHNSON I PHILLIPS : MATERIAL PER A FERROCARRILS I CONSTRUCCIONS : OHIO BRASS : PIRELLI : SOCIETAT ESPANYOLA D'ELECTRICITAT CROWN BOWER : THOS BOLTON AND SONS